

2519y_Az_Qiyabi_Y2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2519y Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı

1 Düzgün ifadəni seçin:

Sahə strukturu – bir cinsli təsərrüfat qrupları

Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm

İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

- İqtisadiyyat sektoru – institusional vahidlərin məcmusudur

Sənaye – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

2 Düzgün ifadəni seçin:

Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

- Sahə – bir cinsli təsərrüfat qrupları

Sahə iqtisadiyyatı – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

3 Düzgün ifadəni seçin:

Sahə – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

- İqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm

Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm

4 Düzgün ifadəni seçin:

Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

- İstehsalat - təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm

Sahə - institusional vahidlərin məcmusudur

İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

5 Düzgün ifadəni seçin:

İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları

- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

Sahə - institusional vahidlərin məcmusu

6 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

yarımsahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks

- fabrik; yarımsahə; sahə; sahələrarası kompleks

fabrik; sahə; yarımsahə; sahələrarası kompleks

sahələrarası kompleks; sahə; yarımsahə; fabrik

sahə; sahələrarası kompleks; yarımsahə; fabrik

7 Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

fabrik; yarımsahə; sahə; sahələrarası kompleks

- sahələrarası kompleks; sahə; yarımsahə; fabrik

sahə; yarımsahə; sahələrarası kompleks; fabrik

sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarımsahə

yarımsahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə

8 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

- qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi

sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi

qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

9 Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

- maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi

yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

10 1. Aşağıda sadalananlardan hansı sənaye sahəsinə aiddir?

Kənd təsərrüfatı

- Yeyinti sənayesi

Heyvandarlıq

İaşə

ASK

11 Sənayenin sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

istehsalın kombinəşdirilməsinin yküsəldilməsi

elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması

- idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi

12 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər
- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər
- həmcins xammal və material istehlak etmirlər

13 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər
- məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır
- xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- həmcins xammal və material istehlak edirlər
- iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir

14 Əmək bölgüsünün hansı formasında sənaye sahələri yaranmışdır?

- xüsusi əmək bölgüsü
- fərdi əmək bölgüsü
- texniki əmək bölgüsü
- texnoloji əmək bölgüsü
- ümumi əmək bölgüsü

15 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmiə əks etdirən kəmiyyətdir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir
- sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir
- sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir

16 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- çörək zavodları
- yağ ekstraktları zavodları
- ilkin şərəbçilik zavodları
- spirt zavodları

17 Dünyada hansı kompaniya digərlərindən daha çox qənd tədarük edir?

- Nestle
- Mars
- Unilever
- Suchard
- Coca-Cola

18 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- elevator təsərrüfatı
- elmi-tədqiqat institutları
- rabitə və informasiya-hesablama xidməti
- nəqliyyat və yol təsərrüfatı
- məhsulun saxlanması

19 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- əmtəə birjalrı
- aqronom və veterinar xidmət
- təchizat təşkilatlar sistemi
- aqrar istehsal sənaye sahələrinin maddi-texniki bazası
- istehsal-texniki təminat sistemi və kənd təsərrüfatı xidməti

20 Ərzaq kompleksi heyvan və bitki mənşəli kənd təsərrüfatı məhsul emalı, son məhsul istehsalı özünə aşağıdakıları daxil etmir:

- kimya sənayesi
- kombikorm sənayesi
- unüyütmə-yarma sənayesi
- balıq emalı sənayesi
- yeyinti sənayesi

21 Kənd təsərrüfatı istehsalına daxil deyil:

- içki istehsalı
- balıq tutma və balıq istehsalı
- meşə təsərrüfatı
- bitkiçilik sahələrinin məcmusu
- heyvandarlıq sahələrinin məcmusu

22 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

kənd təsərrüfatı və bostançılıq inventarının istehsalı

- elektrik avadanlığının istehsalı

kompleksin bütün sahələri üzrə, o cümlədən yol və meliorativ daxil olmaqla istehsal tikintisi

mikrobioloji və kombikorm sənayesi

ərzaq kompleksinin bütün sahələri üzrə xüsusi avadanlığın və cihazların istehsalı

23 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

kənd təsərrüfatı və bostan inventarının istehsalı

ağac, metal, plastmas və şüşə tarasının istehsalı

kimya sənayesi mineral gübrələrin istehsalı sahəsində və bitkiçiliyin qorunmasında bir vasitə kimi

- avtomobillərin, qoşquların və yarım qoşquların istehsalı

ixtisaslaşmış avtonəqliyyat istehsalı (süd daşıyan, mal-qara daşıyan, refrijeratorlar)

24 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

traktor və kənd təsərrüfatı maşınqayırması

meliorativ işlər üçün avadanlıqların istehsalı

yeyinti sənayesi, ticarət, ictimai-iaşə maşınqayırması

heyvandarlıq və yem istehsalı maşınqayırması

- optik məhsulun istehsalı

25 Ərzaq kompleksinin istehsalat infrastrukturuna aşağıdakı sahələr daxil deyil:

kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı

kənd təsərrüfatı istehsalatı

- sənaye məhsulunun daşınması

istehsal vasitələri istehsalı

istehlak vasitələri istehsalı

26 Aqrosənaye kompleksi alt sistemlərə bölünür:

informasiyalı və kommunikasiyalı

- ərzaq və qeyri-ərzaq

maddi və qeyri-maddi

kənd təsərrüfatlı və yeyinti

istehsal və qeyri-istehsal

27 Sənaye strukturuna təsir etməyən nədir:

elmi-texniki tərəqqi

- əhəlinin sayı

ölkədə texnikanın inkişaf səviyyəsi
dövlətin iqtisadi siyasəti
mədəniyyət səviyyəsi və əhəlinin maddi durumu

28 Sənayenin sahə strukturunu xarakterizə etməyə göstəricini seçin:

- ☐ hər bir sahənin sənayenin sənaye-istehsalat personalının sayında payı
- ☒ kapital qoyuluşu
- ☐ sənaye istehsalının ümumi həcmində hər bir sahənin payı
- ☐ qabaqlama əmsalı
- ☐ hasilat və emal sahələri arasında olan nisbət

29 Hansı əmsal sahənin artım tempinin və yaxud ayrı-ayrı kompleksin artım tempinin bütövlükdə sənayeyə olan nisbətini ifadə edir?

- ☐ xərclərin ödənilməsi
- ☒ qabaqlama əmsalı
- ☐ ümumi kapital qoyuluşları
- ☐ tam maya dəyəri
- ☐ göstərilən xərclər

30 38. Yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəhruriyyəti nədir?

- ☐ aqrar-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqələrin qurulması
- ☒ bazarın tələblərinə uyğun olaraq yeyinti sənayesində struktur dəyişiklikləri
- ☐ nəqliyyat xərclərin azalması
- ☐ sənayenin restrukturizasiyası
- ☐ zülallı qidaya keçid

31 37. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə istehlak olunan qida məhsulunun tendensiyası necədir?

- ☐ dəniz məhsullarının istehlakının aşağı düşməsi
- ☒ meyvə və tərəvəz istehlakının yüksək olması
- ☐ yüksək kalorili qidaya keçid
- ☐ ət məhsullarının istehlakının artması
- ☐ şokolad və konditer məmulatlarının istehsalının və istehlakının yüksəldilməsi

32 36. Sahə anlayışına hansı xüsusiyyətləri aid etmək olmaz?

- ☐ istehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı
- ☒ birgə yerləşdirmə bazaası
- ☐ texnoloji prosesin ümumliyi
- ☐ kadrların professional tərkibi

birgə istifadə olunan məhsul

33 35. Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə ənənəvi olaraq sıx əlaqələri mövcuddur?

ticarət

- kənd təsərrüfatı

aqrar-sənaye kompleksi

ticarət

ictimai işə

34 İstehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiallaşdırılır

- O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınır

Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır

O, əmək dəyərində malikdir və maya dəyərinin formalaşmasında iştirak edir

O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər

35 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

Konservlər

- Qənnadı

Makaron

Çörəkbişirmə

Unüyütmə - yarma

36 Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

Təmli – yeyinti

- Ət və süd

Tütün

Unüyütmə - yarma

Balıq

37 Yeyinti sənayesi nədir?

Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir

İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur

- Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir

Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur

Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir

38 Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

Istehsal infrastrukturunu sahələri

- Yeyinti sənaye sahələri

Yeyinti və ərzaq məşəngəyirması

Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə

Kənd təsərrüfatı məşəngəyirması

39 Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində, ətriyyat və əczaçılıq sənayesində hansı sahənin məhsulları istifadə olunur?

Unüyütmə - yarma

- Ət və süd

Təmli – yeyinti

Balıq

Çörəkbişirmə

40 Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

Qənd – rafinad

Unüyütmə - yarma

Balıq

Təmli yeyinti

- Ət və süd

41 Dövlətin material ehtiyatlarının formalaşmasında hansı sahə əhəmiyyətli rol oynayır?

Qənd – rafinad

- Ət və süd

Çörəkbişirmə

Unüyütmə - yarma

Makaron

42 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi kənd təsərrüfatı ilə daha sıx əlaqədardır?

Qənd – rafinad

- Ət və süd

çörəkbişirmə

makaron

Qənnadı

43 Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

Təmli yeyinti

- Ət və süd

Çörəkbişirmə

Unüyütmə - yarma

Balıq

44 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq artır?

Ət konservləri

- Balıq

Şəkər

Yumurta

Kərə yağı

45 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

Bitki yağı

- Şəkər

Tərəvəz

Meyvə

Balıq

46 Yeyinti sənayesi aiddir?

Sənaye, kənd təsərrüfatı və ASK – ya eyni zamanda

Sənayeyə

ASK – ya

Kənd təsərrüfatına

- Sənayeyə və ASK – ya eyni zamanda

47 Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

Toxuculuq

Mebel

- Yeyinti

Təmli yeyinti

Neft məşinqayırma

48 Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

İşçi qüvvəsi

- Torpaq

Istehsal vasitələri

Istehsalın yerləşdirilməsi

Investisiya

49 Aqrar – sənaye kompleksini istehsal vasitələrilə hansı sahə təmin edir?

Cihazqayırma

- Yeyinti və ərzaq maşınqayırması

Yeyinti metallurgiyası

Hesablama texnikası istehsalı

Yeyinti sənayesi

50 Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

Nəqliyyat

Ticarət

- Kənd təsərrüfatı

Tikinti

Rabitə

51 Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

Ümumi

- Şəxsi

İctimai

Ümumi və şəxsi

Fərdi

52 Yeyinti sənayesi hansı üç əsas ingredientdən asılıdır?

çörək, ət, süd

ət, çörək, meyvə

ət, balıq, yumurta

- duz, qənd, piy

su, qənd, un

53 68. Yeyinti sənayesinin texniki-iqtisadi məxsusluğuna nə aid etmək olar?

ticarət ilə sıx əlaqə

- texnoloji, əsasən bioximik proseslərin müşahidə olunması

istehlak olunan bir komponentli xammal

əsasən sənaye təmayüllü xammal

istehlak olunan əksər qida məhsullarının individual xarakter daşması

54 67. Qeyd olunanlardan hansı yeyinti sənayesinin ən iri sahə qruplarını təşkil edir?

yağ-piy

- təmli yem

şəkər

buğda

spirt

55 66. Hansı sahə 600 addan çox məhsul istehsal edir?

konserv

süd

- ət

yağ-piy

alkoqolsuz içki istehsalı

56 65. Hansı əlamətlərə görə sahələri “A” və “B” qruplara bölmək olar?

hazır nəhsulun xüsusiyyəti

- istehsal olunan məhsulun iqtisadi təyinatı

əmək alətlərinə təsir növü

məhsul emalı

istehlak olunan məhsul növləri

57 Hansı sahədə əsas məhsuldan əlavə geniş çeşiddə yeyinti və texniki piylərin, yapışqanlı maddələrin (jelatin); ərzaq və yem üçün un, tibbi dərmanlar istehsal olunur?

unüyütmə - yarma

- ət və süd

təmli yeyinti

balıq

çörəkbişirmə

58 Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışmır

çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur

çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.

- çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir

çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışmır

59 Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması

- İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı

- İstehsal güclərinin kiçik müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formasının kiçik müəssisələrin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması
- İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması

60 Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir
- Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

61 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşmür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə malikdir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır

62 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsi xammal bazasının olub-olmamasından asılı deyil
- Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çox sayda malikdir
- Yeyinti sənaye müəssisələri ancaq kiçik istehsal müəssisələri kimi təqdim olunur
- Əksər yeyinti sənaye müəssisələri uzun bir müddət ərzində öz xərclərini ödəyir
- Yeyinti sənaye müəssisələri nisbətən yüksək olmayan səmərəlilik səviyyəsi ilə səciyyələnir

63 İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərindəki istehsal olunan ümumi daxili məhsulda öz əksini tapan onun ayrı-ayrı sahələrinin arasındakı qarşılıqlı nisbət
- İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondlarının dəyərində, konkret bir sahədə çalışanların xüsusi çəkisi ilə, ümumi daxili məhsul istehsalındakı payları ilə ifadə olunan yeyinti sənayesinin ayrı-ayrı sahələri arasındakı nisbət
- Ümumi daxili məhsulda, məşğul olanların xüsusi çəkisində, əsas istehsal fondlarının dəyərində xüsusi çəkiyə malik olan yeyinti sənaye sahələri arasındakı nisbət
- Sahənin əsas istehsal fondlarının dəyəri ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasında nisbət
- Əmək qabiliyyətli əhəlinin ümumi sayında konkret bir sahədə məşğul olanların xüsusi çəkisi ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasındakı nisbət

64 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

kombinləşdirilmiş yem

ət və süd

unüyütmə-yarma

balıq

- tamlı yeyinti

65 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi yarım sahələrə malik deyil?

kombinləşdirilmiş yem

unüyütmə-yarma

- balıq

tamlı yeyinti

ət və süd

66 Hansı sahənin müəssisələri texniki və tibbi məhsullar istehsal edə bilər, yaxud yapışqan – yapışqanlı maddə, gön- dəri istehsal edən zavodlar üçün xammal təchizatçısı ola bilər?

tamlı yeyinti

- ət və süd

çörəkbişirmə

unüyütmə - yarma

balıq

67 Unüyütmə və yarma zavodları:

Müəyyən qədər avtomatlaşdırılıb

- Texnoloji proseslərin yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə fərqlənir

Müəyyən qədər mexanikləşdirilib

Onlarda əl əməyi üstünlük təşkil edir

Tamamilə mexanikləşdirilib

68 Yeyinti sənayesinin ən iri və yetkin sahələrindən biri:

Duz istehsalı

Qənnadı

Piy istehsalı

- Unüyütmə-yarma

Spirt

69 Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasil və emal edən

Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən

Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən

- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və

- Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən, kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın istehsalı və emalı
Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən

70 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi əmək alətlərinin hazırlanmasının mexaniki əsasını təşkil edilməsində üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Qənd – rafinad
- Şəkər çuğunduru
- Piy istehsalı
- spirt
- Duz

71 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi biokimyəvi, mikrobioloji və kimyəvi proseslər üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- Makaron
- Qənnadı
- Qənd – rafinad
- Piy istehsalı
- Unüyütmə

72 Yeyinti sənayenin əmtəəlik məhsulunda “A” qrupu ilə “B” qrupu arasındakı nisbət necədir?

- 1/5 və 4/5
- 1/4 və 3/4
- 1/2 və 1/2
- 1/3 və 2/3
- 2/3 və 1/3

73 Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- Əmək alətləri
- İstehsal vasitələri
- Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri
- İstehlak alətləri

74 Yeyinti sənayesində əsas ərzaq istehsalına nə aiddir?

- Duz hasilatı
- Balıq ovu
- Heyvanların kəsilməsi
- Un məmulatlarının hazırlanması

Məhsul yığımı

75 Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

Konservlərin hazırlanması

Çörəkbişirmə

Ət istehsalı

☒ Heyvanların kəsilməsi

Şərabın doldurulması

76 Yeyintiyə sənayesinin hansı məhsulu sonrakı emal üçün xalq təsərrüfatının başqa sahəsinin müəssisələrinə göndərilir?

süd

yağ

şəkər

☒ spirt

ət

77 Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı sənaye emalı üçün yeyinti sənayesinin öz müəssisəsinə göndərilir?

Kombinləşdirilmiş yem

Duz

Spirt

☒ Şəkər

Nişasta

78 Yeyinti sənayesinə neçə ixtisaslaşdırılmış sahələr daxildir?

60 – a yaxın

30 – a yaxın

20 – a yaxın

☒ 40 – a yaxın

50 – a yaxın

79 Sənaye sahələrini necə səciyyələndirmək olar?

İstifadə olunan xammalın ümumilliyi, texnoloji proseslər, kadrların professional tərkibi və ictimai əməyin ərazi bölgüsü ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

İstehsalın inkişaf səviyyəsi, texnoloji proseslər, istehsal edilən məhsulun ümumiliyi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə etdikləri xammalla, texnoloji proseslərin və əhalinin istehsal vərdişləri ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

☒ İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammal, texnoloji proseslər və kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammalla, təbii və coğrafi şərait, kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

80 Parfümeriya-kosmetika sahəsi yeyinti sənayesinin hansı sahələri qrupuna daxildir?

- ☐ kombinəşdirilmiş yem
- ☐ unüyütmə-yarma
- ☐ ət və süd
- ☒ tamlı yeyinti
- ☐ balıq

81 Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:

- ☐ spirt
- ☐ balıq
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ unüyütmə - yarma

82 Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?

- ☐ Makaron
- ☐ Spirt
- ☐ Piy
- ☒ Şəkər çuğunduru
- ☐ Ət və süd

83 Unüyütmə kombinatları müəssisələrin yerləşməsi prinsipi əsasında inşa olunur:

- ☐ artıq əmək ehtiyatları rayonlarında
- ☐ kimya zavodlarının yaxınlığında
- ☐ yalnız xammal istehsalı yerlərində
- ☒ həm xammal istehsalı yerlərində, həm də məhsul istehlakı yerlərində
- ☐ yalnız məhsul istehlakı yerlərində

84 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- ☐ orta şərəbçilik zavodları
- ☒ unüyütmə müəssisələri
- ☐ qənd-rafinad zavodları
- ☐ ilkin süd emalı zavodları
- ☐ çay qablaşdırma

85 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

orta şərabçılıq zavodları
yağ ekstraktları zavodları
● konserv zavodları
qənnadı fabrikləri
ilkin süd emalı zavodları

86 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

alkoqolsuz pivə zavodları
● yarma müəssisələri
qənnadı fabrikləri
çörək zavodları
tütün fabrikləri

87 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

çay qablaşdırma fabrikləri
● spirt zavodları
makaron fabrikləri
alkoqolsuz pivə zavodları
qənnadı fabrikləri

88 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

qənd-rafinad zavodları
● çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
makaron fabrikləri
alkoqolsuz pivə zavodları
orta şərabçılıq zavodları

89 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

qənd-rafinad zavodları
● ilkin süd emalı zavodları
makaron fabrikləri
alkoqolsuz pivə zavodları
çörək zavodları

90 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

ilkin süd emalı zavodları
● çay qablaşdırma fabrikləri

qənd-şəkər zavodları
yağ ekstraktları zavodları
ilkin şərabçılıq zavodları

91 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- yağ ekstraktları zavodları
- qənnadı fabriki
- qənd-şəkər zavodları
- ilkin şərabçılıq zavodları
- spirt zavodları

92 Hansı göstərici istehsalın yerləşdirilməsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsini xarakterizə etmir?

- kapital qoyuluşu
- qabaqlama əmsalı
- məhsulun maya dəyəri
- nəzərdə tutulan xərclər
- məhsulun təminat səviyyəsi

93 94. Süd məhsullarını istehsal edən müəssisələrin yerləşdirilməsi xüsusiyyətləri nədədir?

- xammal mənbələri olan rayonlara yaxın
- uşaq təşkilatlarına yaxın yerləşdirilməsi
- sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq
- əsasən B istehlak məntəqəsində yerləşdirilməsi
- ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi

94 93. Hazır yeyinti məhsullarının istehsalında əlavə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- xammalın əlavə həcmnin onun optimal emal dövrünə nisbətinin güclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtı ilə və məhsulun əlavə istehsal həcmi arasında olan fərqlərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının əlavə məhsul həcminə nisbəti və onun istifadə gücü əmsalına xasili
- məhsul istehsalının əlavə həcmnin müəssisənin iş vaxtına nisbətinin fəvclərdən istifadə əmsalına hasili
- müəssisənin iş vaxtının məcmusu və əlavə xammal həcminə hasili

95 92. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi məhsul istehlakını həyata keçirir?

- çay
- çuğundur-şəkər
- spirt
- balıq
- un emalı

96 91. Bişmiş kolbasa məmulatlarının istehsalını təşkil edən müəssisələrinin yerləşdirmə xüsusiyyətləri nədədir?

sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq

xammal mənbələri olan rayonlara

- əsasən istehlak məntəqərində yerləşdirilir

ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi

məktəb və ali məktəblərə yaxın

97 Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi

- bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılmaz olması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı çoxnövli xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı
- xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaz olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması
- xammal emalının tərkibinin çox komponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılmaması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması

98 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meylli olurlar
- taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır

çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılır

unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır

unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur

99 Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması

istehlak rayonlarına meylli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması

- xammal zonasına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması

xammal zonalarına meylli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

100 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

dəyirmanların və yarma zavodlarının yerləşdirilməsi yarma bitkilərinin becərildiyi və məhsulun istehlakı rayonlarından asılı deyil

dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir

dəyirmanlar əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda, yarma zavodları isə məhsulun istehlakı yerlərində yerləşdirilir

- dəyirmanlar əsasən məhsulun istehlak olunduğu yerdə, yarma zavodları isə yarma becərilən rayonlarda yerləşdirilir

dəyirmanlar və yarma zavodları əsasən yarma bitkiləri becərilən rayonlarda yerləşdirilir

101 Yeyinti sənaye müəssisələrinin yerləşdirilməsinin iqtisadi əsaslandırılması hansı ardıcılıqla həyata keçirilir?

Müəssisələrin yerləşdirilməsi üçün makrorayonun müəyyən edilməsi; xammal emalına lazım olan əlavə istehsal

müəssisələrin yerləşdirilməsi üçün makro rayonun müəyyən edilməsi; xammal emalı üçün əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi üçün mikrorayonunun müəyyən edilməsi

xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsinin müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

müəssisənin yerləşdirilməsinin makro rayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

- xammalın emalı üçün lazım olan əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinin yerləşdirilməsi mikrorayonunun müəyyən edilməsi; müəssisənin yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi

Istehsalın yerləşdirilməsinin mikrorayonunun müəyyən edilməsi; yerləşdirmənin makrorayonunun müəyyən edilməsi; əlavə istehsal güclərinə olan tələbatın müəyyən edilməsi

102 Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

kəsmik və xama istehsal edən

pendir istehsalı

yağ – pendir

- qatıq və yoqurt istehsal edən
- süd-konservlər

103 Saxlanması uzunmüddətli olan ət məhsulları müəssisələri harada yerləşdirilir?

dağlıq regionlarda

xammal zonasında

iri yaşayış məntəqələrində

- həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- kənd yerlərində

104 Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

dağlıq regionlarda

həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında

xammal zonasında

- iri yaşayış məntəqələrində
- kənd yerlərində

105 Ət və süd sənayesinin yerləşdirilməsi xüsusiyyətinə nə təsir göstərir?

xammalın daima olması

regionda əmək ehtiyatlarının çoxluğu

su ehtiyatlarının olması

- maldarlıq təsərrüfatının yerləşdiyi yer
- sosial infrastrukturun olması

106 Hansı müəssisələr ət, süd və quşçuluğun yüksək inkişaf etdiyi rayonlarda yerləşdirilir?

- kombinə edilmiş yem istehsalı

süd- konserv
tamlı- yeyinti
pendir istehsalı
yağ istehsalı

107 Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- çuğundur - şəkər
- duz istehsalı
- kombinləşdirilmiş yem
- çörəkbişirmə
- tütün

108 Hansı sahənin yerləşdirilməsi elmi – iqtisadi əsaslandırmadan asılı olmayaraq məhdudlaşdırılmalıdır?

- likər – araq və yarma müəssisələri
- unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- tütün istehsalı, çay və sitrus məhsulları istehsalı
- duz və qənd – rafinad sənaye müəssisələri

109 Hansı müəssisələr hər bir vilayətdə və uzaq əyalətlərdə mütləq yerləşdirilməlidir?

- pivəbişirmə və balıq məhsulları sənaye müəssisələri
- 0.0
- tütün istehsalı və alkoqolsuz içkilər sənayesi
- unüyütmə, ət və süd sənaye müəssisələri
- 0.0

110 Hansı müəssisədə ilkin xammalın çəkisi hazır məhsulun çəkisi ilə müqayisə edilə bilər?

- likər – araq
- pivəbişirmə
- şəkər çuğunduru
- qənd – rafinad
- yağ – pendir

111 Hansı müəssisələrdə hazır məhsulun çəkisi ilkin xammalın çəkisini əhəmiyyətli dərəcədə üstələyir?

- yağ – pendir istehsalı
- qənd – rafinad
- şəkər çuğunduru
- pivəbişirmə

makaron istehsalı

112 Hansı müəssisə hazırladığı hazır məhsulun çəkisindən bir neçə dəfə artıq olan xammaldan istifadə edir?

liker – araq

pivəbişirmə

qənd – rafinad

● şəkər çuğunduru

makaron istehsal edən

113 Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü

kombinləşdirilmiş yem

balıq

● unüyütmə-yarma

İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

114 Hansı müəssisə hər bir şəhərdə yerləşdirilməlidir?

pivəbişirmə və balıq məhsulları istehsalı sənaye müəssisələri

kombinləşdirilmiş yem

unüyütmə, şəkər çuğunduru sənaye müəssisələri

● çörəkbişirmə və alkoqolsuz içkilər sənaye müəssisələri

Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi tərkibinə görə ən mürəkkəb hesab olunur?

115 Hansı müəssisələr istehlak rayonlarına sövq edir?

Balıq

Şəkər çuğunduru

Konservlər

● Qənd – rafinad

Şərab emalı müəssisələri

116 Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələri xammal mənbəyi olan rayonlara sövq edir?

qənd-rafinad istehsalı

liker-araq istehsalı

çörəkbişirmə

● konserv

alkoqolsuz içkilər

117 Hansı sahə işçi qüvvəsinin təmərküzləşmə səviyyəsi yüksək olan rayonlara sövq edir?

Kapitaltutumlu

0.0

Materialtutumlu

● Əməktutumlu

Fondtutumlu

118 Yeyinti sənayesi, bu:

kapitaltutumlu sahədir

enerjitutumlu sahədir

əməktutumlu sahədir

● materialtutumlu sahədir

fondtutumlu sahədir

119 İstehsal gücü nədir?

müəssisənin illik istehsal həcmi

müəssisənin bazardakı payıdır

müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı

müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı

● müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir

120 Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

● ilkin və bərpa dəyərinə görə

ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə

qalıq və satış dəyərinə görə

köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

121 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

● məmulat

dəzgah

bina

qurğu

nəqliyyat vasitəsi

122 İstehsalın əsas fondları nədir?

öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir

● istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

və yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural

yalnız on istehsal fondlarıdır. İstehsal fondları, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır. İstehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir.

123 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasili kimi
köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi

124 Proqram nədir?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

125 Plan nədir?

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur
uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

126 Konserv müəssisəsinin orta illik istehsal gücünün hesablanması yeyinti sənayesinin digər yarım sahələrdən fərqli olaraq hansı göstərici nəzərə alınır?

- istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan növbələrin sayı
istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan ayların sayı
ilin əvvəlinə istehsal gücü
giriş istehsal gücü
xaric istehsal gücü

127 Müəssisənin istehsal gücünün ekstensiv istifadə amilinə nə aid deyil?

- aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
mövsümi istehsalın zəifləməsi

aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı

növbəlilik əmsalının artımı

daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı

128 Ekstensiv istifadədən fərqli olaraq müəssisələrin istehsal gücünün intensiv istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına nə təsir edir?

növbəlilik əmsalının artımı

daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı

mövsümi istehsalın zəifləməsi

● aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı

aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı

129 İstehsal gücünün istifadə əmsalının hesablanması hansı istehsal gücünün balanslı göstəricisi istifadə olunur?

Orta illik istehsal gücünün giriş qabiliyyəti

Orta illik istehsal gücünün çıxma qabiliyyəti

İstehsal gücünün ilin sonuna mövcudluğu

İstehsal gücünün ilin əvvəlinə mövcudluğu

● orta illik istehsal gücü

130 Onun istifadəsinə təsir edən hansı amil digərlərindən fərqli olaraq istehsal gücünə təsir edir?

ixtisaslı kadrlar

istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsi

xammalın keyfiyyəti

● aparıcı avadanlığın sayı və növü

aparıcı avadanlığın texniki vəziyyəti

131 Aşağıda sadalanan amillərdən hansı istehsal gücünə təsir etmir?

aparıcı avadanlığın illik işləmə müddəti

● köməkçi və xidmət sexlərinin, onlarda quraşdırılmış avadanlığın sayı

aparıcı avadanlığın sayı

aparıcı avadanlığın məhsuldarlığının texniki normaları

xammalın, materialların keyfiyyəti, onların vaxtında çatdırılması

132 Yeyinti sənayesinin hansı yarım sahəsində bir sutkalıq plan-qrafiklərin tərtibatı digər yarım sahələrdə bir aylıq plan-qrafiklərdən fərqli olaraq tərtibatı həyata keçirilir?

şərabçılıq

yağ-piy

qənd

qida konsentratı

- çörəkbişirmə

133 Buraxılmış sözü daxil edin. Planlaşdırma – bu müəyyənətmə prosesidir... və müəyyən üsullarla onların əldə olunmasıdır.

- məqsədlər
- planlar
- strategiyalar
- nəticələr
- xüsusiyyətlər

134 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu müxtəlif məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza...

- xüsusiyyətləri
- fərqliliyi
- nəticələri
- qrupları
- xarakteristikaları

135 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza xarakteristikaları ilə izah olunur....

- fərqlənmə
- məcmu
- xarakteristika
- müxtəliflik
- xüsusiyyətlər

136 128. Yeyinti sənayesində emal edilən xammal və materialları alınma üsuluna görə necə sinifləşdirmək olar?

- hasilat və emal
- kənd təsərrüfatı və sənaye
- əsas və köməkçi
- bitki və heyvandarlıq
- yerin təkindən çıxarılan və sənaye üsulu ilə alınan

137 127. Xalis məhsul necə hesablanır?

- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra satılıq məhsul
- material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
- Vergi və ayırmalar çıxıldıqdan sonra məhsulun satışından alınan mənfəət

amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul

material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan ümumi məhsul

138 126. Müəssisənin istehsal gücü daha çox hansı göstəricilərdə hesablanır?

natural və dəyər ifadələrində

- natirəl
- şərti natural
- dəyər
- əmək

139 125. Qeyd olunanlardan hansı i stehsal proqramın bölməsinə aiddir?

istehsal gücünün hesablanması planı

- ixtisaslaşma və kooperativləşdirmə üzrə plan
- marketing planı
- maliyyə planı
- məhsul satışı planı

140 124. Plan dövrünün sonuna istehsal güc necə adlanır?

giriş üzrə

- çıxış üzrə
- orta illik
- layihə üzrə
- daxil olma

141 123. Bazarda istehlakçıların davranış elementləri hansılardır?

şəxsi qabiliyyət, meyllilik, bilik, bazarda ixtisaslaşma

hissetmə, qəbuletmə, davranış, məqsədlər

şəxsi keyfiyyətlər, sosial amillər, iqtisadi amillər, gəlirlər səviyyəsi

reklam, müstəqil mənbələr, dostların rəyi

- stimullar, sorğular, motivlər, istəklər

142 122. Dünya bazarlarında uğurlu rəqabət etmək üçün istehsalçı istehlakçıların istəklərində hansı dəyişiklikləri görməlidir?

öyrənmək, aşkar etmək

yenidən yoxlamaq, proqnozlaşdırmaq

- uzaqgörənlik, qabaqcadan duymaq
- əvvəlcədən yoxlamaq, təhlil etmək
- cəlb etmək, uğur qazanmaq

143 121. Cəmiyyətin dəyişən sosial strukturu bazarda istehlakçıların müxtəlif tələblərinə necə təsir edir?

kütləvi istehsal

- o, hansı ki, bazarda yoxdur, yeni bazar

kimlər ki, həmin sosial qrup çərçivəsində öz sosial statusunu dəyişib

hər bir sosial struktura müvafiq standartlar

orta ailənin tələbləri və istəkləri

144 120. Hansı sahədə əmtəəlik və ümumi məhsul həcmi uyğun gəlir?

qənnadı

- şərabçılıq

ət və süd

çörəkbişirmə

alkoqolsuz içkilər istehsalı

145 119. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü xammalın maksimal mümkün emalı ilə müəyyən olunur?

təkrar şərabçılıq

- yağ-piy

qənd-rafinad

çörəkbişirmə

marqarin

146 118. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə müəyyən olunur?

ilkin şirabçılıq

çuğundur-şəkər

- liker – araq

kartof-nişasta

yağ – piy

147 117. Ümumi məhsul nədir?

bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

- müəyyən vaxt dövründə (ay, rüb, il) istehsal olunan məhsul
bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

148 116. Satılan məhsulun həcmi nədir?

əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

- bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul

149 115. Hazır məmulatlar nədir?

əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul

- sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

150 Əmtəəlik məhsul nədir?

hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul

- bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu

bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

151 Çeşidin rasionallığı nə deməkdir?

sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

- məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

152 Çeşidin təzələnməsi nə deməkdir?

istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

- sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

153 Çeşidin davamlılığı nə deməkdir?

məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

- istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

154 Çeşidin genişliyi nə deməkdir?

sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

155 Çeşidin bütövlüyü nə deməkdir?

məhsulların istehlakçıların müxtəlif seqmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti

- sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

156 Məhsul çeşidi nədir?

- özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığını

ümumi və oxşar təyinatlı məhsulun növlərinin yarım növ məhsulların müxtəlifliyi

istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi

sənaye müəssisələrində istehsal edilən ümumi və oxşar təyinatlı bircins və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
iqtisadiyyatın istənilən sahəsində bütün mülkiyyət formalarının müəssisələrində istehsal edilən, müxtəlif təyinatlı müxtəlif əmtəələrin siyahısı

157 Əmtəə nomenklaturası nədir?

iqtisadiyyatın istənilən sahəsində fəaliyyət göstərən bütün mülkiyyət formaları tərəfindən istehsal edilən müxtəlif təyinatlı, müxtəlif əmtəələrin siyahısı

istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi

özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığını

- sənaye müəssisəsində istehsal edilən ümumi və ya oxşar təyinatlı bircinsli və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı

ümumi və ya oxşar təyinatlı məhsulların müxtəlif növləri və sahəaltı növləri

158 106. Hansı sahənin müəssisələri istirahət və bayram günləri fasilə edir və əsasən iki növbədə işləyirlər?

çuğundur-şəkər

qarğıdalı-nişasta

yağ-piy

- makaron

meyvə qurutma

159 105. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində müəssisələr il ərzində əsasən fasiləsiz işləyirlər?

vitaminli

təkrar şərabçılıq

çaybükülmə

● pivəbişirmə

meyvə-tərəvəz konservləri

160 104. Xalis məhsul nədir?

məhsulun material xərclərini çıxmaqla topdansaş qiyətlərində pulla qiyətləndirilməsi

satılan məhsulun vergilər çıxılmaqla pulla qiyətləndirilməsi

il ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi

● məhsulun material və amortizasiya xərclərini çıxmaqla topdansaş qiyətlərində pulla qiyətləndirilməsi

əmtəlik məhsulun amortizasiya çıxılmaqla pulla qiyətləndirilməsi

161 103. Bilavasitə kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sahələrin gücü necə müəyyən olunur?

istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə

avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə

məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə

● xammalın maksimal mümkün emalı ilə

iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

162 102. Keyfiyyətinə görə sabit xammal emal edən sahələrdə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə

avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə

xammalın maksimal mümkün emalı ilə

● məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə

iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

163 101. Əmtəlik məhsulun həcmi necə müəyyən olunur?

satılmış məhsulun həcminə vurulan qiyətlə maya dəyəri arasındakı fərqlə

satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsal qalıqlarının miqdarı ilə

məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin məhsul vahidinin topdansaş qiyətinə nisbəti ilə

● məhsulun natural ifadədə həcmnin onun vahidinin fəaliyyətdə olan topdansaş qiyətinə nisbəti ilə

satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsalın qalıqları arasındakı fərqlə

164 Əmtəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir:

- dordurma
- kefir
- pasterizə edilmiş süd
- yağlı süd məhsulları
- qaymaq

165 Aşağıda sadalananlardan hansı əmtəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir?

- bişirilmiş kolbasa
- vetçina
- sosiskalar
- kolbasa məmulatları
- hisə verilmiş kolbasa

166 97. Planlaşdırmanın hansı metodu son məqsədlərin müəyyən edilməsinə əsaslanaraq planlaşdırmanı qurur, sonra isə ilk növbədə elm və texnikanın nailiyyətlərinə əsaslanaraq bu məqsədlərin reallaşdırılmasının mümkün yollarını işləyib hazırlayır?

- şəbəkə metodu
- normativ metod
- balans metodu
- proqram məqsədli metod
- qrafik metod

167 96. İstehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv yollarına nə aiddir?

- istehsalın ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi və kombinəlməsi
- istehsal proseslərinin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsal texnikasının təkmilləşdirilməsi
- təqvim iş vaxtında avadanlığın istifadəsinin yaxşılaşdırılması
- avadanlığın modernləşdirilməsi

168 95. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində il ərzində məhsulun qeyri-bərabər istehlakı ilə əlaqədar olaraq istehsalın mövsümi enmələri müşahidə olunur?

- yağ-piy
- makaron
- qənnadı
- alkoqolsuz içkilərin istehsalı
- tütün

169 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.

- şəxsi və icarə əsas fondları
sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları

170 Köməkçilərdən fərqli olaraq əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- əmək vasitələri formalarının dəyişilməsi
hazır məhsulun daşınması
hazır məhsulun saxlanması
avadanlığın təmiri
məhsul keyfiyyətinə nəzarət

171 Əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- xammalın təmizlənməsi
avadanlığın təmiri
məhsul keyfiyyətinə nəzarət
məhsulun daşınması
xammalın saxlanması

172 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- xammalın saxlanması
yağların qablaşdırılması
məhsul istehsalı
xammalın qurudulması
xammalın təmizlənməsi

173 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- xammalın təmizlənməsi
- məhsul keyfiyyətinə nəzarət
çörəyin hazırlanması
yağların qablaşdırılması
dənələrin qurudulması

174 159.Əsas fondlar nədir?

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə – hissə keçirirlər.
Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar ancaq bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tam istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər
Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirir

Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edərək tam istehlak

171 İstehlakçıların hazır istehlak vasitələrinə ki, onlar yalnız on istehsal və ya daha çox istehlak vasitələri ilə istehlak olunur və öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir, tam istehlak olmaqla öz dəyərlərini hazır məhsula keçirirlər

175 158. Hansı sahədə il ərzində istehsalın mövsümliliyi xammalın qeyri-bərabər daxil olması ilə əlaqədardır?

makaron istehsalı

dondurma istehsalı

pivə və alkoqolsuz içkilər

☒ spirt

qənnadı

176 157. İlin hansı vaxtında təsərrüfatlarda süd xammalının istehsalına çəkilən xüsusi xərclər və südün maya dəyəri aşağı düşür?

payızda

yayda

yazda

qışda

☒ yazda və yayda

177 156. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətlərinə nə aiddir?

xammal növlərinin qarşılıqlı dəyişdirilə bilməməsi

qiymətinin aşağı olması

☒ çoxkomponentliliyi

xammalın əksər növlərinin asan daşına bilməsi

bərpa olunmaması

178 155. Buğda – bu:

komplektləşdirici məmulatdır

☒ xammaldır

əsas materialdır

satın alınan yarımfabrikatdır

köməkçi materialdır

179 154. Tədarük olunmuş xammalın həcmindən yararlı maddələrin nəzəri olaraq alınması necə hesablanır?

yararlı maddələrin faktiki alınmasının yararlı maddələrin nəzəri baxımdan alınmasına nisbəti

məhsuldarlığı nəzəri baxımdan yığılan məhsula vurub 100 - ə bölməklə

məhsuldarlığı məhsulun nəzəri baxımdan yığılmasına vurmaqla

☒ yararlı maddələrin xammalda nəzəri baxımdan olan tərkibinin tədarükün həcminə vurub 100 - ə bölmək

məhsuldarlığı xammaldakı yararlı maddələrin nəzəri olaraq tərkibinə vurub 100 - ə bölməklə

180 153. Əmtəəlik əmsalı necə hesablanır?

- ümumi yığımın tədarükün həcminə vurulması kimi
- tədarükün həcmi ilə ümumi məhsul yığımı arasındakı fərq kimi
- ümumi yığımıla tədarükün həcmnin cəmi kimi
- tədarükün həcmnin ümumi yığıma nisbəti kimi
- ümumi yığımın tədarükün həcminə nisbəti kimi

181 152. Ümumi məhsul yığımı necə hesablanır?

- məhsuldarlıqla əkin sahələri arasındakı fərq kimi
- əkin sahələri ilə məhsuldarlıq arasındakı fərq kimi
- əkin sahələrinin və məhsuldarlığın cəmi kimi
- əkin sahələrinin məhsuldarlığa nisbəti kimi
- əkin sahələrinin məhsuldarlığa vurulması ilə

182 151. Xammal bazasının artırılması və təkmilləşdirilməsi amillərinə aiddir:

- xammalın normativdən çox olan ehtiyatının tam ləğv edilməsi
- yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilinin, idarəetmənin və planlaşdırmanın təkmilləşdirilməsi
- xammal – materialdan düzgün istifadə olunması
- istehsal ehtiyatlarının azaldılması
- təchizatın və anbar təsərrüfatının təşkilinin təkmilləşdirilməsi

183 150. Yeyinti sənayesinin mövsümi xarakter daşıyan sahələrində müəssisələrə mövsümlülük amilinin təsirini və onların bərabər yüklənməsini necə yoluna qoymaq olar?

- təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlaşdırılması ilə
- mövsüm olmayan vaxtda buraxılan məhsulların çeşidinin artırılması yolu ilə
- mövsümi sahələrin müəssisələrində iş yerlərinin sayının artırılması ilə
- yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilini, planlaşmanı, idarəetməni təkmilləşdirməklə
- istehsalda ucuz xammal – material növlərinin tətbiqi ilə

184 149. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrində xammalın fasilələrlə daxil olması müəssisələrin iş göstəricilərinə necə təsir edir?

- məhsulun son buraxılış qiyməti aşağı düşür
- artıq işçi qüvvəsi yaranır
- əsas istehsal fondlarından səmərəli istifadə olunur
- əmək məhsuldarlığı yüksəlir
- kapital qoyuluşu azalır

185 148. Yeyinti sənayesində xammala qənaətin ən mühüm ehtiyatına aiddir:

- dövriyyə fondlarının dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
- müəssisələrdə istehsalın təşkilinin və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- ucuz xammal və materialların tətbiqi
- təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlığı
- düzgün qiymət siyasətinin aparılması

186 147. Kənd təsərrüfatı xammalını necə xarakterizə etmək olar?

- bahalı, əməktutumlu, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunmayan
- ucuz, əməktutumlu olmayan, bir komponentli, daşınaqlı, bərpa olunmayan
- bahalı, əməktutumlu, çox komponentli, az daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan
- bahalı, əmək tutumlu, çox komponentli, daşınaqlı, bərpa olunan, bir çox hallarda əvəz olunan

187 146. Hansı sahənin xammalının kimyəvi tərkibi imkan verir ki, yeyinti məhsullarından başqa həm də müxtəlif tibbi və texniki məhsullar da istehsal edilə bilsin?

- tamlı yeyinti
- unüyütmə - yarma
- çörəkbişirmə
- ət və süd
- balıq

188 145. Xammal və maddi resurslardan hansılar istehsal prosesində iştirak etməklə hazır məhsulun maddi əsasını təşkil etmir, onun tərkibinə daxil olmur, daxil olduqda isə istehlak təyinatını dəyişmir?

- xammal materiallar
- sənaye xammalı
- kənd təsərrüfatı xammalı
- köməkçi materiallar
- əsas materiallar

189 144. Əsas materialları necə səciyyələndirmək olar?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri
- hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.ə. ,eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı

190 143. Yeyinti sənayesinin xammal resursları nə deməkdir?

- hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən

hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
 hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
 ● gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.a. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
 məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri

191 142. Hansı sənayenin xammal bazası özündə taxıl, unüyütmə və yarma sənayesinin tullantılarını, ət və balıq sənayesini, yağlı bitkilər emalını, spirt, pivəbişirmə, şəkər sənayesini birləşdirir?

likor - araq
 makaron istehsalı
 konserv istehsalı
 ● kombinəlaşdırılmış yem
 unüyütmə

192 141. Yeyinti sənaye sahələrinin xammal bazasının inkişafının və formalaşmasının ən mühüm amilləri bunlardır:

- təbii – iqlim və sosial - iqtisadi
- təbii – iqlim və əmək
- xammal və sosial
- texnoloji və xammal
- sosial – iqtisadi və texnoloji

193 140. Sənaye xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni, ilkin
- təbii və süni
- bitki və heyvan mənşəli
- mineral, süni və ikinci
- ilkin və ikinci

194 139. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülüklə əlaqədar deyil?

- spirt istehsalı
- kraxmal-pateka
- konserv istehsalı
- pivə - alkoqolsuz içkilər
- şəkər istehsalı

195 138. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

bir komponentli olması

- aşağı dəyərə malik olması
- onun daşınqılı olmaması
- istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- bərpa oluna bilməməsi

196 137.Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?

- əməyin təşkili və idarəetmə
- əmək ehtiyatları
- elmi – texniki tərəqqi
- xammal resursları
- mülkiyyət forması

197 136.Yeyinti sənayesində hazır məhsulun dəyərində xammalın və materialların xüsusi çəkisi necədir?

- 90%-dən yuxarı
- 40%-ə qədər
- 30%-dən aşağı
- 70%-dən yuxarı
- 60%-ə qədər

198 135.Hansı növ köməkçi material əmək vasitələrinin işini təmin edir?

- yanacaq
- katalizatorlar
- məhsulun etiketi
- sürtkü materialları
- süzgəclər

199 134. Köməkçi material növlərindən hansı məhsulun tərkibinə daxil olur, lakin onun istehlak təyinatını dəyişmir?

- yanacaq
- süzgəclər
- katalizatorlar
- məhsulun etiketi
- sürtgü materialları

200 133. Xammal nədir?

- məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən və hazır məhsulun tərkibinə daxil olan əmək alətlərinin bir hissəsidir.
- məhsulun hazırlanmasına yardım edən əmək alətləridir
- məhsulun əsasən xüsusi estetik və fiziki keyfiyyətlərini təmin edən, hazır məhsulun tərkibinə daxil olan komponentlərdir
- hazır məhsulun material əsasını və onun əsas fiziki – kimyavi parametrlərini müəyyən edən əmək alətlərinin bir

- **İkinci emal** məhsulün və onun əsas hissələri – kənd təsərrüfatı məhsullarının müəyyən əsas emal mərhələsinin son hissəsidir
taxılın, tərəvəzin, mal – qaranın və s., həmçinin müəyyən bir dövr ərzində onların ilkin emalından alınan və sonrakı emal üçün nəzərdə tutulan məhsulların ümumi miqdarıdır

201 132. Nişasta – patoka sənayesinin xammal bazasını nə təşkil edir?

- meyvə və giləmeyvə
- günəbaxan
- taxıl məhsulları
- kartof
- şəkər çuğunduru

202 131. Yeyinti sənaye xammalı əsasən:

- ikinci emal
- mineral
- sənaye
- kənd təsərrüfatı
- süni

203 130. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?

- mineral, süni və ikinci emal
- ilkin və ikinci emal
- təbii və süni
- bitki və heyvan mənşəli
- mineral, süni və ilkin

204 129. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?

- Spirto
- Nişasta – pateka
- Konservlərə
- pivo - alkoqolsuz içkilərə
- Şəkərə

205 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

206 Əsas istehsal fondlarının dəyərinin fəal hissəsinin sənaye-istehsal personalının işçilərin orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- avtomatlaşdırma səviyyəsi
- fondla silahlanma
- əmək məhsuldarlığı
- elektriklə silahlanma
- texniki silahlanma

207 Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin sənaye-istehsal personalının orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- fondla silahlanma
- kimyalaşma səviyyəsi
- texniki silahlanma
- elektriklə silahlanma
- mexanikləşdirmənin səviyyəsi

208 Əsas fondlar balansda qeyd olunmayıb:

- ləğv etmə dəyərinə görə
- qarışıq qiymətə görə
- bütöv ilkin dəyərə görə
- əvəzetmə dəyərinə görə
- qalıq dəyərinə görə

209 Əsas fondlar istifadəsinə görə bölünür:

- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- şəxsi və icarə əsas fondları

210 Əsas fondlar təbii-material tərkibinə görə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- şəxsi və icarə əsas fondları
- binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.

211 Əsas fondlar sahə xüsusiyyəti üzrə bölünür:

- sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırımda, ehtiyatda olan
şəxsi və icarə əsas fondları

212 Əsas fondlar funksional təyinat üzrə aşağıdakılara bölünür:

- şəxsi və icarə əsas fondları
- istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırımda, ehtiyatda olan

213 187. Əsas fondların hansı elementi həm aktiv, həm də passiv hissələrə aid ola bilər?

- maşın və avadanlıqlar
qurğular
- alətlər və qurğular
binalar
istehsal və təsərrüfat avadanlığı

214 186. Hansı göstərici istehsala daxil edilən əsas fondların dəyərini onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti kimi hesablanır?

- təzələnmə əmsalı
artım əmsalı
intensiv istifadə əmsalı
növbəlilik əmsalı
əsas fondların istehsaldan çıxarılması əmsalı

215 185. Hansı aşınma formasında sosial tələbatı təmin edə bilən yüksək səviyyəli yeni texnika meydana çıxır?

- mənəvi
iqtisadi
ekoloji
- sosial
fiziki

216 184. Vaxta görə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən hansı göstəricilərdir?

- birləşmiş istifadə əmsalı
intensiv istifadə əmsalı

növbəlilik əmsalı

- ekstensiv istifadə əmsalı
- əsas fondların artım əmsalı

217 183. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

balıq

duz

unüyütmə - yarma

çörəkbişirmə

- şəkər

218 182. Hansı sahədə qurğuların xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

qənnadı

çörəkbişirmə

- duz

unüyütmə - yarma

balıq

219 181. Hansı sahədə iş maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi yeyinti sənayesi üzrə orta səviyyədən yüksəkdir?

qənnadı

- balıq

çörəkbişirmə

duz

unüyütmə - yarma

220 180. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv istiqamətləri hesab olunur?

təkrar resurslardan tam istifadə edilməsi

- avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi

istehsal tsikli müddətinin azaldılması

davamlı texnoloji proseslərin tətbiqi

xammal vahidinə görə məhsulun çıxımının artırılması

221 179. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması

növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi

ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması

- istehsal tsikli müddətinin azaldılması
avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi

222 178. İstehsalın rentabelliği əsas fondların hansı dəyərinə əsasən təyin olunur?

- orta illik
- qalıq
- bərpa olunan
- ilkin
- tam

223 177. Əsas fondların sıradan çıxma əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlərinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ümumi dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

224 176. Əsas fondların yenilənmə əmsalı necə hesablanır?

- yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqlərinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinin yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti ilə
- il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

225 175. Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- 19,5 min manat
- 29 min manat
- 23 min manat
- 26 min manat
- 20,5 min manat

226 174. Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- artım əmsalı
- yenilənmə əmsalı
- fondverimi
- növbəlilik əmsalı

227 173. Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir

əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir

əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir

- əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

228 172. Fəaliyyət göstərən müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ilkin dəyərdən aşınmanın miqdarı qədər aşağıdır
- ləğv olunma dəyərindən aşağıdır
- ləğv olunma dəyərindən aşınmanın miqdarı qədər yüksəkdir
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin dəyərə bərabərdir

229 171. Yeni tikilmiş müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- bərpa dəyərindən aşağıdır
- ilkin dəyərdən aşağıdır
- ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir
- bərpa dəyərindən yüksəkdir

230 170. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- istehsal ləvazimatları
- ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- güc maşın və avadanlıqları
- iş maşın və avadanlıqları
- alətlər

231 169. İstehsal gücləri, məhsuldarlıq üzrə əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- hamısından birgə istifadə əmsalında
- növbəlilik əmsalında
- fondverimində
- intensiv istifadə əmsalında
- ekstensiv istifadə əmsalında

232 168. Müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

hamısından birgə istifadə əmsalı

növbəlilik əmsalı

fondverimi

☒ ekstensiv istifadə əmsalı

intensiv istifadə əmsalı

233 167. Binalar, qurğular, tikililər üçün amortizasiya norması hansıdır?

15 %-ə qədər

20 %-ə qədər

25 %-ə qədər

☒ 7 %-ə qədər

10 %-ə qədər

234 166. Əsas fondların strukturu necə təyin olunur?

əsas fondların dəyərinin istehsal güclərində xüsusi çəkisi ilə

binaların dəyərinin istehsal avadanlığının dəyərinə nisbəti ilə

aktiv hissənin dəyərinin passiv hissənin dəyərinə nisbəti ilə

☒ əsas fondların ümumi dəyərində hər bir elementin xüsusi çəkisi ilə

texnoloji avadanlığın dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti ilə

235 165. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal dəyəri necə adlanır?

ləğv olunmuş

bərpa olunan

ilkin

☒ qalıq

tam

236 164. Əsas istehsal fondlarının yenidən qiymətləndirmə anında onların təkrar istehsal dəyəri necə adlanır?

ləğv olunmuş

tam

ilkin

☒ bərpa olunan

qalıq

237 163. Əsas istehsal fondlarının tikintisi və ya əldə olunması və istismara daxil edilməsi anında onların dəyəri necə adlanır?

ləğv olunmuş

tam

bərpa olunan

● ilkin

qalıq

238 162. Aşağıdakılardan hansılar bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən əsas fondlara aiddir?

qoruyucu

nəqliyyat

istehsal binası

● iş və güc maşın və avadanlıqları

anbarlar

239 161. Göstərilənlərdən hansı düzdür?

əsas fondların dəyəri hazır məhsullarla birlikdə dövr edir

əsas fondlar bir istehsal dövründə istifadə olunur

əsas fondlar maddi-əşya formasını dəyişir.

● əsas fondların keçirilmiş dəyəri məhsulun reallaşması nəticəsində amortizasiya fondunda toplanır

əsas fondlar öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir

240 160. Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

hamısından birgə istifadə əmsalı

intensiv istifadə əmsalı

növbəlilik əmsalı

● fondverimi

ekstensiv istifadə əmsalı

241 Tədavül fondlarına daxildir:

● hazır məhsul

istehsal ehtiyatları

gələcək dövrün xərcləri

maşın və avadanlıqlar

bitməmiş istehsal

242 Hazır məhsul:

● normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

əsas fondlara aiddir

normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir

istehsal ehtiyatlarına aiddir

normalaşdırılan dövrüyyə fondlara aiddir

243 Dövrüyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

istehsal ehtiyatları və qurğular

pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr

gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular

dövrüyyə fondları və əsas fondlar

- dövrüyyə fondları və tədavül fondları

244 Dövrüyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri

gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri

pul vəsaitləri, azqiymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları

yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul

- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

245 Müəssisənin dövrüyyə fondları nədir?

öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır

istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır

246 Vaxta muzd əməyin ödənilməsi özündə nəyi birləşdirir?

işə muzd qiymətinə görə əmək haqqı

- tarif dərəcələri üzrə əmək haqqı

dövlət və ya ictimai vəzifələri yerinə yetirən işçilərin əməyinin ödənilməsi

məcburi işburaxmaya görə ödənilmə

məzuniyyətlərin ödənilməsi

247 Ciddi texnoloji rejim şəraitinin üstünlük təşkil etdiyi müəssisələrdə istifadə olunan əməyin ödənilməsi:

- vaxta muzd

işə muzd və vaxta muzd

işə muzd

kontraktlı

akkordlu

248 Dövriyyə istehsal fondları əsas fondlardan onunla fərqlənir ki, :

onlara amortizasiya hesablanır

- hər bir istehsal tsiklində bütövlükdə istehlak olunurlar
- hazır məhsula öz dəyərini hissə-hissə keçirir
- istehsal prosesində öz təbii formasını dəyişmir
- ilbəl aşınırlar

249 Dövriyyə vəsaitləri hansı göstəricilərdə planlaşdırılır və nəzərə alınır?

təbii göstəricilərdə

- əmək göstəricilərində
- şərti-təbii göstəricilərdə
- günlük ehtiyatlarda
- dəyər ifadəsində

250 Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri ibarətdir:

normallaşdırılmış əsas fondlar və fondların dövrü

normallaşdırılmış və normallaşdırılmamış dövriyyə fondları

əsas və dövriyyə fondları

normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitləri və fondların dövrü

- dövriyyə fondları və fondların dövrü

251 Normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinə daxil deyil:

gələcək dövr xərcləri

anbarlarda hazır məhsul qalığı

başə çatmamış istehsalat

istehsal ehtiyatları

- pul vəsaitləri

252 213. Əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi nədir?

kadrlardır

işçilərdir

fəhlələrdir

- əmək resurslarıdır
- heyətdir

253 212. Dövriyyə vəsaitinin hansı elementinin normalaşdırılmasında göndərilən malların miqdarı nəzərə alınır?

yüklənmiş və yolda olan mallar

tamamlanmamış istehsal

istehsal ehtiyatları

- sadalananlardan heç biri
- bazada olan hazır məhsul

254 211. Dövriyyə vəsaitlərinin hansı elementi qarşıdakı il üçün korrektə edilmiş səviyyəyə uyğun normalaşdırılır?

tamamlanmamış istehsal

- gələcək dövr xərcləri
- hazır məhsul
- sadalananlardan heç biri
- istehsal ehtiyatları

255 210. Ehtiyatın hansı növü istehsal ehtiyatlarının qəbulu, növləşdirilməsi və bazarlara yerləşdirilməsi ilə əlaqədardır?

- hazırlanan
- texnoloji
- nəqliyyat
- sığortalanmış
- cari

256 209. Aşağıda sadalananlardan hansı dövriyyə fondlarına aiddir?

- xammal
- anbarda olan hazır məhsul
- yarımfabrikatlar
- gələcək dövr xərcləri
- tamamlanmamış istehsal

257 208. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- şərabçılıq
- çörəkbişirmə
- konserv
- konyak istehsalı
- pivəbişirmə

258 207. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- likor-araq
- şəkər
- yağ-piy

qənnadı
şərabçılıq

259 206. Çörəkbişirmə müəssisələrində un, duz, şəkər nəyə aid olunur?

- digər əmək cisləri
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- gələcək dövrün xərcləri

260 205. Konserv müəssisələrində yuyulmada və doğranmada olan meyvə və tərəvəzlər nədir?

- digər əmək cisləri
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- istehsal ehtiyatları
- bitməmiş istehsal
- gələcək dövrün xərcləri

261 204. Qənnadı fabrikində karamel kütləsi nədir?

- digər əmək cisləri
- bitməmiş istehsal
- istehsal ehtiyatları
- hazırlanmış yarımfabrikatlar
- gələcək dövrün xərcləri

262 203. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatlarının mühüm hissəsini tara və qablaşdırma materialları təşkil edir?

- balıq
- unüyütmə - yarma
- çörəkbişirmə
- konserv
- çuğundur-şəkər

263 202. Aşağıdakı sahələrdən hansı yüksək dövriyyə əmsalına malikdir?

- şərabçılıq
- qənnadı
- makaron
- çörəkbişirmə
- çuğundur-şəkər

264 201. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövriyyənin yüksək uzun müddətliliyinə malikdir?

- çuğundur-şəkər
- makaron
- çörəkbişirmə
- ☒ şərabçılıq
- qənnadı

265 200. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnir?

- ☒ şərabçılıq
- çuğundur-şəkər
- konserv
- çörəkbişirmə
- balıq

266 199. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatları yüksək xüsusi çəkiyə (bütün dövriyyə fondlarının dəyərinin 80 %-dən yüksək) malikdir?

- balıq
- unüyütmə-yarma
- şərabçılıq
- ☒ şəkər
- konserv

267 198. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- dövriyyə fondları özündə bir ildən daha çox xidmət müddətinə malik olan əmək cismlərini birləşdirir
- dövriyyə fondları bir neçə istehsal tsiklində iştirak edir
- dövriyyə fondları öz natural-maddi formasını dəyişmir
- ☒ dövriyyə fondları öz dəyərini hazır məhsula hissə-hissə keçirir
- dövriyyə fondları bütün istehsal prosesi dövründə xammalın, əsas və köməkçi materialların və digər maddi resursların hərəkətini əhatə edir

268 197. Müəssisələrdə ehtiyatların hansı növü xammal və materialların istehsala hazırlanması ilə əlaqədardır?

- nəqliyyat
- sığorta
- hazırlanmış
- ☒ cari
- texnoloji

269 196. Dövriyyə fondlarının hansı elementinin normalaşdırılması zamanı xərclərin artması əmsalından istifadə olunur?

yolda olan mallar

gələcək dövrün xərcləri

istehsal ehtiyatları

● bitməmiş istehsal

anbarda olan hazır məhsul

270 195. Dövriyyə fondlarının tərkibində hansı elementlər mövcuddur?

gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar

istehsal ehtiyatları, gələcək dövrün xərcləri, yanacaq

tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri

● istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

pul vəsaitləri, az qiymətli sürətlə aşınan cismlər, debitor borcları

271 194. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

hesablarda olan vəsaitlər

bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

istehsal ehtiyatları

● gələcək dövrün xərcləri

anbarda olan hazır məhsul

272 193. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

hesablarda olan vəsaitlər

gələcək dövrün xərcləri

bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

● istehsal ehtiyatları

anbarda olan hazır məhsul

273 192. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunmur?

anbarda olan hazır məhsul

bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar

istehsal ehtiyatları

● hesablarda olan vəsaitlər

gələcək dövrün xərcləri

274 191. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunur?

kassada olan pullar

bankda olan pullar

yüklənmiş mallar

- anbarda olan hazır məhsul

hesablarda olan vəsaitlər

275 190. Hansı sahədə mövsümi ehtiyatın yaradılması xammalın hazırlanmasının mövsümi xarakteri ilə bağlıdır?

pivəbişirmə

makaron

çörəkbişirmə

- çuğundur-şəkər

qənnadı

276 189. Dövriyyə fondları- bunlar:

istehsal fondlarının cəmidir.

əsas və dövriyyə fondlarının cəmidir

əmək vasitələri və alətlərinin cəmidir

- dövriyyə fondlarının və işlədilmiş fondların cəmidir

dövriyyə fondlarının oxşarıdır

277 188. Dövriyyə fondları nədir?

Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal dövründə yalnız bir dəfə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər.

Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə- hissə keçirirlər.

Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

- Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

278 Əmək məhsuldarlığının formaları

fərdi və kollektiv

- fərdi və ictimai

müəssisə, sahə və sənaye

fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai

şəxsi və ictimai

279 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi

istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi

istehsal edilmiş məhsulun həcmnin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi

istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi

- istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi

280 Əmək haqqı nədir?

- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait

281 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi

282 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması

intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq

- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
analitik, statistik, eksperimental, qarışıq

283 Əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı

284 Əmək məhsuldarlığı nədir?

müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri

- konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir
istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir

bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir

285 Çıxma əmsalı belə hesablanır:

işçilərin orta siyahı sayının bütün səbəblər üzündən azad olunanlara nisbəti ilə

- bütün səbəblər üzündən azad olunan işçilərin onların orta siyahı sayına nisbəti ilə

işçilərin orta siyahı sayının şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunanlara nisbəti ilə şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti ilə

müəyyən dövr ərzində qəbul olunan və azad olunan işçilərin fərqi ilə

286 Mütəxəssislərə aiddir:

iş icraçıları

- mühəndis-texniki işçilər

rəhbərlər

kiçik xidmət personalı

əsas fəhlələr

287 İstehsal necə müəyyən olunur?

işçi personalının sayının müəssisənin bütün işçilərinin sayına nisbəti ilə

- istehsal olunan məhsul həcmnin işçi personalının sayına nisbəti ilə

işçi personalının sayının istehsal olunan məhsul həcminə nisbəti ilə

əsas fondların dəyərinin işçi personalının sayına nisbəti

işçi personalının sayının əsas fondların dəyərində nisbəti ilə

288 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsi xarakterizə edir:

materialverimi və mənfəət

- məhsulun əməktutumu və bir işçiyə olan istehsalı

fondverimi, fondtutumu

əməktutumu və fondtutumu

əməyin fondtutumu və fondla silahlanması

289 Müəssisənin məsuliyyəti maddəli işçilər qarşısında zərurət yaradır:

marketing tədqiqatlarının aparılması

- əməyin yüksək məhsuldarlığı üçün şəraitin yaradılması

təchizatçılarla müqavilələrin bağlanması

xarici iş qüvvəsinin cəlb olunması

aksiya sayının artımı

290 Kompensasiya olunan ödənilmələrə nə aiddir?

işçinin günahı səbəbindən boşdayanmaların ödənilməsi

peşəkar ustalığa görə tarif dərəcələrinə edilən əlavə ödəmə

- ağır şəraitdə işin yerinə yetirilməsinə əlavə ödəmə

istehsalatdan ayrılmaqla təhsil dövründə işçilərin əməyinin ödənilməsi

göstəricilərin üstün yerinə yetirilməsinə görə mükafat

291 Müəyyən işlərin həcmnin yerinə yetirilməsinə əməyin ödənilməsi:

işə muzzd və vaxta muzzd

- işə muzzd

sadə vaxta muzzd

vaxta muzzd - mükafatlı

kontraktlı

292 233. İşlənmə və tətbiqin səviyyəsinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

məhsuldar və prosesli

- dövlət, sahə və sahədaxili səviyyəli

sənaye, maliyyə, dövlət səviyyəli

mütləq, yaxşılaşdırılmış

texniki, təşklati-idarəetmə, sahə səviyyəli

293 232. Əməktutumluluğun hansı növü köməkçi işçilərin əmək məsrəflərini nəzərə alır?

istehsal əməktutumluluğu

- xidmətin əməktutumluluğu

idarənin əməktutumluluğu

tam əməktutumluluğu

texnoloji əməktutumluluğu

294 231. Eyni məhsul istehsal edən sahələrdə istehsalı müəyyən edən hansı üsuldən istifadə olunur?

şərti-təbii

- təbii

təbii və əmək

əmək

dəyər

295 230. Kadr dövriyyəsinə hansı göstərici xarakterizə edir?

yenişmə əmsalı

- qəbul üzrə əmsal

növbəlilik əmsalı

artım əmsalı

dövretmə əmsalı

296 229. Aşağıda sadalanlardan hansı əməyin vaxthesabı ödənilməsi sisteminə aiddir?

- ☒ sadə
- ☐ düzünə
- ☐ dolay
- ☐ akkordlu
- ☐ mütərəqqi

297 228. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində əmək məhsuldarlığının natural göstəricisi qəbul edilməzdir?

- ☐ balıq
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ şəkər - rafinad
- ☐ konservlər
- ☒ şərabçılıq

298 227. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- ☐ 1000.0
- ☐ 650.0
- ☒ 850.0
- ☐ 200.0
- ☐ 450.0

299 226. Əmək məhsuldarlığının artımının hansı amili istehsalın ümumi həcmindəki hər hansı bir məmulatın əməktutumluluğunun azaldılmasını nəzərdə tutur?

- ☐ təşkilatı- texniki
- ☒ quruluş
- ☐ regional
- ☐ elmi- texniki tərəqqi amili
- ☐ sosial- iqtisadi

300 225. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində əmək haqqı daha yüksək taarif dərəcələri ilə həyata keçirilir?

- ☐ çörəkbişirmə sahəsində
- ☒ efir yağları sahəsi
- ☐ ət və süd sahəsində
- ☐ konserv sahəsində
- ☐ alkoqolsuz içkilər sahəsində

301 224. Yeyinti sənayesində əməyin işəməzd ödənilməsi sistemi daha geniş yayılmışdır?

işəməzd - proqressiv

● işəməzd – mükafatlı

fərdi

kollektiv

dolayı – işəməzd

302 223. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

istehsal

● əmək tutumluluğu

fərdi əmək məhsuldarlığı

ictimai əmək məhsuldarlığı

əməyin intensivliyi

303 222. Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstərici xarakterizə edir?

işə qəbul əmsalı

● işdən çıxma əmsalı

kadrların dövriyyə əmsalı

kadr dövriyyəsi

axıcılıq əmsalı

304 221. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

axıcılıq əmsalı

əməktutumu

əmtəlik məhsul

● hasilat

kadrlara plana görə tələbat göstəricisi

305 220. Yeyinti sənaye sahələrinin əmək resursları bütöv sənayenin əmək resurslarının təxminən neçə faizini təşkil edir?

0.2

● 0.07

0.05

0.1

0.13

306 219. Əmək haqqının hansı formaları məlumdur?

işəmuzd, fasiləli və qarışıq

gündəlik, aylıq və işəmuzd

☒ işəmuzd və fasiləli

gündəlik və aylıq

qarışıq və illik

307 218. Günəmuzd əmək haqqının hansı forması köməkçi fəhlələrin əmək haqqını ifadə edir?

akkordlu

☒ dolayı

sadə

düzünə

kollektiv

308 217. Əsas işçilərdən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

sosial infrastruktur işçiləri

☒ köməkçi fəhlələr

qulluqçular

kiçik xidmətçi heyət

mütəxəssislər

309 216. Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı dərəcəsinə aiddirlər?

rəhbər işçilərə

əsas fəhlələrə

qulluqçulara

menecerlərə

☒ mütəxəssislərə

310 215. Məhsul istehsalı ilə işçilərin hansı dərəcələri məşğuldur?

rəhbər işçilər

☒ fəhlələr

kiçik xidmətçi heyət

qulluqçular

mütəxəssislər

311 214. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

əməktutumu

☒ əmək məhsuldarlığı

axıcılıq əmsalı

əməyin fondlarla silahlanması.

hasilat

312 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- eskiz layihəsinin hazırlanması
- texniki şərtlərin hazırlanması
- texniki layihənin hazırlanması
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi

313 İnnovasiya fəaliyyəti:

- yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir

314 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

315 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- əsas fondların dəyərini artırması imkanı
- istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- yalnız yeni məhsul növləri formasında olması

316 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- məhsulların reallaşdırılması
- texnikanın istismarı
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- texnoloji hazırlıq
- məhsulun bilavasitə istehsalı

317 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nədir?

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumluluğunu göstərir

318 İnnovasiya layihəsi nədir?

- yeniliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

319 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- təşkilati və proses innovasiyalar
- məhsul və proses innovasiyaları
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- məhsul və əməliyyat innovasiyaları

320 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
- kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar

321 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara

322 Proses innovasiyası nədir?

- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur

323 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur

324 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

325 İnnovasiya layihəsi səmərəli və həyata keçirməyə hazır olduğu halda mümkündür, əgər gəlir indeksi:

- 1-ə bərabər
- bütün cavablar düzgündür
- 1-dən az
- 0-a bərabər
- 1-dən çox

326 Elmi-texniki tərəqqinin istiqamətindən fərqli olan reallaşdırma formaları:

- elektrikləşdirmə və kimyalaşdırma
- istehsalın kimyalaşdırılması
- prinsipial yeni növ əmək vəsaitlərinin yaradılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi
- kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma

327 Elmin inkişafının səviyyəsini, mühəndis işini, ölkədə texnikanı, resursların və imkanların ümumiləşdirilmiş xarakteristikasını cəmiyyət özündə elmi-texniki problemlərin həllində əks etdirir:

- bütün cavablar düzgündür
- elmi-texniki potensial
- elmi-texniki siyasət
- elmi-texniki baza

328 Proses innovasiyalrı:

unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları

- yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan

yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat

sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

329 Yaxşılaşdırılan innovasiyalar:

yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan

- təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları

sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat

330 Mütləq innovasiyalar:

yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan

- unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları

təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri

sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat

331 253. Aşağıda sadalanan təşkilatlardan hansı sənayedə ETT-nin inkişafında innovasiya fəaliyyətinin və prosesinin əsas iştirakçısıdır?

ali məktəblər, layihə-texnoloji təşkilatlar, elmi-tədqiqat təşkilatları, konsemlər

- elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə-texnoloji təşkilatlar, mühəndislik kompaniyaları, ali məktəblər

assosiasiyalar, ali məktəblər, elmi-tədqiqat təşkilatları, mühəndislik kompaniyaları

elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə təşkilatları, konstruktor büroları, sahibkarlıq ittifaqları

layihə-texnoloji təşkilatlar, holdinqlər, mühəndislik kompaniyaları, konstruktor büroları

332 252. Sənaye istehsalı sahələri səviyyəsində innovasiya necə təsnifləşdirilir?

məhsul, proses

mütləq, yaxşılaşdırıcı

dövlət, sahə, firmadaxili

- texniki, texnoloji, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, sosial

sənaye, maliyyə, ticarət-vasitəçilik, elmi, hüquqi, sosial

333 251. Hansı hallarda innovasiya proyektı iqtisadi baxımdan səmərəli hesab olunur?

xalis cari dəyər 1-dən böyük olanda

xalis cari dəyər 1-dən kiçik və ya bərabər olanda

xalis cari dəyər 0-a bərabər olanda

● xalis cari dəyər 0-dan kiçik olanda

xalis cari dəyər 0-dan böyük olanda

334 250. Hansı innovasiyalar nadir və analoqu olmayanlara aiddir?

mütərəqqi

yaxşılaşdırıcı

nisbi

● mütləq

saxta innovasiya

335 249. Sublimə edilməyə hansı məhsulu aid etmək olar?

qazlaşdırılmış içkiləri

çörəyi

karameli

● qəhvəni

makaronu

336 248. Sublimə edilmə nə deməkdir?

parçalanma və dondurulma

dondurulma

qurudulma

● dondurulma və qurudulma

parçalanma

337 247. Biotexnologiya nəyə şərait yaradır?

qarışıq tərkibli müxtəlif növlərin alınmasına

məhsulların geniş çeşidli istehsalına

ənənəvi yeyinti əlavələrinin alınmasına

● tərəvəz bitkiləri toxumlarının cücərməsinin sürətləndirilməsinə

heyvandarlığın yem bazasının genişlənməsinə

338 246. Hansı təşkilat elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir?

elmi-tədqiqat təşkilatları

injiniring şirkətləri

layihə-texnoloji təşkilatlar

layihə təşkilatları və konstruktör büroları

- ali təhsil ocaqları

339 245. Hansı təşkilat istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır?

mühəndislik şirkətləri

elmi-tədqiqat təşkilatları

ali təhsil ocaqları

- layihə-texnoloji təşkilatlar

layihə təşkilatları və konstruktör büroları

340 244. Hansı təşkilat müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların şəhadətnaməsinin tərtibini həyata keçirir?

mühəndislik şirkətləri

elmi-tədqiqat təşkilatları

ali təhsil ocaqları

- layihə təşkilatları və konstruktör büroları

layihə-texnoloji təşkilatlar

341 243. Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlar hansılardır?

mühəndislik şirkətləri

layihə təşkilatları və konstruktör büroları

ali təhsil ocaqları

- elmi-tədqiqat təşkilatları

layihə-texnoloji təşkilatlar

342 242. Hansı innovasiyalar yeni məhsul, materialların yaradılması və mənimsənilməsi, istehsala yeni texnologiyanın tətbiqi ilə əlaqədardır?

prosesli

texniki

mütləq

- texnoloji

məhsuldar

343 241. Hansı innovasiyalar sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsində, ən yüksək səviyyəli yeni avadanlıqların işlənilib hazırlanması və tətbiqində öz əksini tapır?

prosesli

texnoloji

mütləq

● texniki

məhsuldar

344 240. Hansı innovasiyalar istehsalın təşkilinin kompleks metodlarının, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqədardır?

məhsuldar

yaxşılaşdırıcı

mütləq

● prosesli

aldadıcı innovasiya

345 239. Prinsip etibarı ilə yeni məhsul, yarımfabrikat, xammal alınması ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

prosesli

yaxşılaşdırıcı

mütləq

● məhsuldar

aldadıcı innovasiya

346 238. Elmin və istehsalatın hansı sahələrinin alətlərindən istifadə etməklə yeyinti sənaye sahələrində hazırda istehsal edilən son məhsulun 20 %-i hazırlanır?

bioloji mühəndislik

yeyinti maşınqayırması

yeyinti – kimya

● biotexnologiya

irsi mühəndislik

347 237. Texnikanın, istehsalın təşkilinin yaxşılaşdırılması metodlarının artıq məlum və fəaliyyətdə olan nümunələrinin təkmilləşdirilməsi və texniki modernləşdirilməsi ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

prosesli

aldadıcı innovasiya

mütləq

● yaxşılaşdırıcı

məhsuldar

348 236. Məhsullarının, texnologiyalarının, istehsalın təşkili metodları üzrə bənzərsiz olan hansı innovasiya nadir sayılır?

prosesli

aldadıcı innovasiya

yaxşılaşdırıcı

● mütləq

məhsuldar

349 234.Öz xüsusiyyətinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

texniki, təşklati-idarəetmə, sahəvi

sənaye, maliyyə, dövlət

dövlət, sahə və sahədaxili

● məhsuldar və prosesli

mütləq, yaxşılaşdırılmış

350 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında

müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında

● müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında

351 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

● qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

352 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

● aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

aqreqat, mexaniki, texniki

konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

istehsal, satış, idxal və ixrac

fərdi, seriyalı və kütləvi

353 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi

● məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi

eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

354 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

355 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- müəssisələrin iriləşməsi
- texnologiyadan müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

356 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- istehsal həcmində kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

357 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi

358 İstehsalatın təmərküzləşməsinə xarakterizə edən göstərici budur:

- müəssisənin gücü
- əmtə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

359 Təmərküzləşmənin iqtisadi səmərəliliyi hansı göstəricilərin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

- sosial-iqtisadi

texniki-texnoloji

nəqliyyat

iqtisadi

- texniki-iqtisadi

360 269. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formasında əməyin ümumiləşdirilməsi və integrasiyanın üstünlükləri daha aydın özünü biruzə verir?

- kombinəlmədə
- ixtisaslaşmada
- kooperasiyada
- integrasiyada
- təmərküzləşmədə

361 268. Təmərküzləşməyə hansı amil mənfi təsir göstərir?

- istehsal infrastrukturunun zəifliyi
- bazarda rəqiblərin olması
- məhsul vahidinin maya dəyərinin yüksəlməsi
- məhsulun fondtutumunun azalması
- tikintinin və layihə gücünün mənimsənilməsi müddətinin uzanması

362 267. Yeyinti müəssisələrinin ölçülərinin artırılmasına nə təsir edir?

- qarışıq sahələrlə ixtisaslaşmanın və kooperasiyanın səviyyəsi
- müəyyən bir sahənin və şirkətin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksək olması
- yeyinti sənaye müəssisələrinin məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması
- təchizatçılara qədər olan məsafə
- əhalinin real gəlirlərinin artması ilə əlaqədar olaraq ərzaq məhsullarına tələbatın artması

363 266. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini daha dəqiq xarakterizə edir?

- əsas istehsal prosesinə xidmət edən qurulmuş enerji gücləri
- natural ifadədə istehsal edilən məhsulun həcmi
- müəssisənin emal etdiyi xammalın həcmi
- sənaye-istehsal heyətinin sayı
- əsas istehsal fondlarının dəyəri

364 265. Yeyinti sənaye sahələrində müəssisələrin ölçülərinə və istehsalın təmərküzləşməsinin səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- son istehlakçıya qədər olan məsafə
- alınan gəlirin həcmi
- yeyinti məhsullarının topdansatış qiyməti

yeyinti sənaye müəssisələrindən alınan vergilərin səviyyəsi

- müəssisədə emal edilən xammalın həcmi

365 264. İstehsalın təmərküzləşməsi nəyin hesabına həyata keçirilir?

müəssisələrin özəlləşdirilməsilə

müəssisəni xırda hissələrə bölməklə

- iri müəssisələrin tikilməsilə

fəaliyyətdə olan ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin ölçülərinin azaldılması ilə

müəssisələrdə fəaliyyətdə olan avadanlıqların sayının azaldılması ilə

366 263. Yeyinti sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi şərtləri hansılardır?

məhsulun gündəlik istehsalına olan ehtiyacın olmaması

- xammalın fiziki xassəsi və kimyəvi tərkibi imkan verir ki, xammalın təkrar emalı üçün kombinə olunmuş istehsal yaratsın

mövsumi xüsusiyyəti olmayan çoxsaylı xammal növlərinin istehsalı

xammalın daşınma radiusunun məhdud olmaması, onun az kərlənməsi

xüsusi saxlanma yerlərinə, soyuducu kameraların olmasına ehtiyac olmaması

367 262. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini və onun ümumi dinamikasını xarakterizə edir?

hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi

- sahənin ümumi istehsal həcmində iri müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulun xüsusi çəkisi

sahənin bütün müəssisələrinin ümumi sayında kiçik müəssisələrin payı

ümumi məhsul istehsalı həcmində yekcins məhsul istehsalının payı

bir müəssisə tərəfindən sahə daxilində istehsal edilən bir qrup və növ məhsulların tərkibində yekcins məhsulun sayı

368 261. “İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması aşağıdakılara şərait yaradır” kimi ifadə düzgündürmü?

istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaradılmasına

- monopolizmin inkişafına

iri, orta və kiçik müəssisələrin optimal uzlaşmasına

məhsul qıtlığının azaldılmasına

müəssisələrdə dəyişilən xərcin azaldılmasına

369 260. Əməyin ictimailəşməsi nə deməkdir ?

ictimai əmək prosesində əmək fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin xüsusiləşməsi

- əmək fəaliyyətinin ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri tərəfindən qarşılıqlı əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi

eynicsəli emal edilən xammalı və ya səmt məhsulu əsasında vahid istehsal kompleksində birləşmə

hazır məhsulun birgə istehsalı ilə şərtlənən istehsal əlaqələri

eynicsəli, kütləvi və iri həcmli məhsul buraxan ayrı-ayrı istehsalın xüsusiləşməsi

370 259. İctimai əmək prosesində müxtəlif növ əmək fəaliyyətinin ayrılması nə deməkdir?

əməyin ümumiləşdirilməsi

- əmək bölgüsü

diversifikasiya

ixtisaslaşma

əlaqələndirmə

371 258. Kiçik müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

elmi-tədqiqat laboratoriyalarının təşkilinin geniş imkanları olması

daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqi imkanları

istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu

- yerli resursların istehsala daha dolğun cəlb edilməsi, rəqabətin inkişafına şərait yaratması

marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması

372 257. İri müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu

- marketing tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması

onların çevikliyi

tələbatda baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermə qabiliyyəti

idarəetmənin sadə və çevik quruluşu

373 256. Təmərküzləşmə nədir?

bu, əlaqələrin gələcəkdə daha da dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesidir

bu, texnoloji cəhətdən müxtəlif olan istehsalın bir müəssisədə birləşməsidir

- bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi və onun iri müəssisələrdə cəmlənməsi prosesidir

bu, kütləvi və iri seriyalı məhsul istehsalıdır

bu, müəssisələr arasında düzünə istehsal əlaqələridir

374 255. Məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi və onların iriləşdirilməsi prosesi necə adlanır?

birləşmə

- təmərküzləşmə

ixtisaslaşma

kooperasiya

kombinləşmə

375 254. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formaları mövcuddur?

təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinləşmə

- təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinləşmə

təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, ayrı-ayrı təbəqələrə bölünmə, kooperasiya

təmərküzləşmə, vahid bir şəkə salınma, ixtisaslaşma, kombinəlaşmə

diversifikasiya, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşmə

376 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

texnoloji, əşya, mexaniki

əşya, texniki, fiziki

377 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır

bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır

ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır

378 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

özünün konstruktsiya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır

379 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir

380 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində

müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində

müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

381 İxtisaslaşdırma nədir?

müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır

müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

- konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir

382 İstehsalın kombinəlməsini xarakterizə edən göstərici budur:

əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal

- kombinatda istehsal olunan yan məhsulun payı

müəssisənin gücü

müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

383 Birgə məhsul istehsalına görə müəssisələr arasında sıx istehsal əlaqələri onlar arasında uzun müddətli müqavilə münasibətlərinə əsaslanır:

konqlomerasiya

- kooperativləşmə

kombinləşmə

ixtisaslaşma

təmərküzləşmə

384 Müəssisədə ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalının cəmləşməsi hansı ki, öz xüsusiyyətinə görə kütləvi yaxud yüksək həcmli olur:

kooperativləşmə

təmərküzləşmə

- ixtisaslaşma

kombinləşmə

şaquli inteqrasiya

385 İstehsalın kooperativləşdirilməsini xarakterizə edən göstərici budur:

kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı

- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

müəssisənin gücü

müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

386 İstehsalatın ixtisaslaşmasını xarakterizə edən göstərici budur:

- kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- müəssisənin gücü
- müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal

387 298. Dər ixtisaslaşma və texnoloji cəhətdən yekcins olan istehsal sahələri cərgivəsində hansı ixtisaslaşma ümumiləşdirilir?

- rayonlararası ixtisaslaşmada
- müəssisənin ixtisaslaşmasında
- sahə ixtisaslaşmasında
- sahəaltı ixtisaslaşmada
- sahələrarası ixtisaslaşmada

388 297. Yeyinti sənayesində ixtisaslaşmanın hansı forması perspektivli hesab olunur?

- sadalananlardan heç biri
- texnoloji
- konkret əşya
- detallar üzrə
- konkret əşya və texnoloji

389 296. Elmtutumlu və konstruksiya baxımından mürəkkəb məhsullar istehsal edən müəssisələr arasında kooperasiyanın hansı forması həyata keçirilir?

- sahələrarası
- texnoloji
- detallar üzrə
- konkret əşya (aqreqat)
- sahədaxili

390 295. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində aşağıda göstərilən kooperasiya əlaqələrinin hansı düzgündür?

- nişasta-pateka-konserv
- spirt-şörəkbişirmə
- qənd-rafinad-yağ-piy
- konserv- qənnadı
- yağhasiletmə-qənnadı

391 294. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı forması konstruksiyanın mürəkkəbliyi baxımından istehsalı və mürəkkəb aqreqatlar və hissələrin ayrı-ayrılıqda istehsalını tələb edən sahələrdə daha dürüst və dəqiq özünü

göstərir?

- inteqrasiya
- ixtisaslaşma
- təmərküzləşmə
- kooperasiya
- kombinələşmə

392 293. Yeyinti sənaye sahələrində istehsalın məqsədəuyğun ixtisaslaşma ölçüsünü müəyyən etmək üçün əsas iqtisadi göstərici hansıdır?

- nəqliyyat xərclərini nəzərə almadan istehsal edilən məhsulun maya dəyəri
- material xərclərini nəzərə almaqla ümumi gəlir
- kapital qoyuluşu
- nəqliyyat xərclərini nəzərə almaqla məhsulun maya dəyəri
- material xərclərini çıxmaqla ümumi gəlir

393 292. Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür?

- məhsulun nomenklaturası nə qədər geniş olsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər yüksək olar
- istehlak çox olarsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər az olar
- məhsulun çeşidi nə qədər geniş olarsa, ixtisaslaşma imkanları da çox olar
- istehsal nə qədər mürəkkəb olsa, ixtisaslaşma səviyyəsi də bir o qədər yüksək olar
- bir regionda nə qədər çox müəssisə cəmlənsə ixtisaslaşma imkanları onlar üçün az olar

394 291. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələrində xammalın müəyyən texnoloji mərhələdə emalı üzrə ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ilk şərəbçilik zavodları
- qənd-rafinad zavodları
- kəsmik istehsalı müəssisələri
- biskvit
- ət kombinatları

395 290. Qənd-rafinad müəssisələrini hansı ixtisaslaşma formasına aid etmək olar?

- sahələrarası
- detallar üzrə
- konkret əşya
- texnoloji
- rayonlararası

396 289. Yeyinti sənayesində konkret əşyalar üzrə ixtisaslaşmaya təsir edən əsas amil hansıdır?

düzgün cavab yoxdur

elmi-texniki tərəqqinin təsirlə istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi

müəssisələrin xüsusi iqlim şəraiti olan coğrafi rayonlarda yerləşdirilməsi

- kənd təsərrüfatı xammalı emal edən yeyinti sənaye sahələrinin və kənd təsərrüfatının ərazi ixtisaslaşması
- istehsal prosesinə xidmət edən sexlərdə energetik güclərin qurulması

397 288. Sahə və yarım sahə daxilində tək-tək əmək bölgüsündə hansı ixtisaslaşma mövcuddur?

rayonlararası ixtisaslaşma

yarım sahənin ixtisaslaşması

sahənin ixtisaslaşması

- müəssisənin ixtisaslaşması
- sahələrarası ixtisaslaşma

398 287. Dar ixtisaslaşma və texnoloji yekcins məhsul istehsalının vahid sahəsi çərçivəsində ayrılmaya hansı ixtisaslaşma aiddir?

rayonlararası ixtisaslaşma

müəssisənin ixtisaslaşması

sahənin ixtisaslaşması

- yarım sahənin ixtisaslaşması
- sahələrarası ixtisaslaşma

399 286. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində texnoloji ixtisaslaşma daha geniş yayılıb?

meyvə konservləri

makaron

çörək-bulka

- çay istehsalı
- çuğundur-şəkər

400 285. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində konkret əşya ixtisaslaşması geniş yayılıb?

tütünçülükdə

pivə bişirmədə

şərabçılıqda

- çörək-bulka
- çay istehsalında

401 284. İstehsalın ixtisaslaşması ardıcıl olaraq hansı mərhələləri keçir?

müəssisə ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sexlər, istehsal bölmələrinin ixtisaslaşması; iş yerlərinin ixtisaslaşması

iqtisadiyyatın ixtisaslaşması; sənayenin ixtisaslaşması; sahələrin ixtisaslaşması

sahə ixtisaslaşması; yarım sahə ixtisaslaşması; müəssisə ixtisaslaşması

- sənayenin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sex, istehsal bölmələri ixtisaslaşması
- sənayenin ixtisaslaşması; sənaye sahələrinin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması

402 283. Yüksək texnoloji inkişaf səviyyəsi olan və konstruktiv mürəkkəb məhsul istehsal edən sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması tətbiq olunur?

sahələrarası

texnoloji

konkret əşyalar

- detallar üzrə
- rayonlararası

403 282. Xammal zonalarına və istehlak rayonlarına yaxınlığı baxımından istehsalın rəşional yerləşdirilməsinə çərait yaradan ixtisaslaşma forması hansıdır?

sahələrarası

- texnoloji

konkret əşya

detallar üzrə

rayonlararası

404 281. Sahə ixtisaslaşmasının nümunəsi hansıdır?

ət və süd sənayesi

- yeyinti sənayesi

şəkər sənayesi

konserv sənayesi

bərk pendir istehsalı

405 280. Sənayedə istehsalın ixtisaslaşması özünü nədə göstərə bilər?

mikro və makro səviyyədə

- sahə, yarım sahə, müəssisə səviyyəsində

sahələrarası və sahədaxili ixtisaslaşmada

sənaye, sahə və müəssisə səviyyəsində

sahə, sahələrarası və beynəlxalq ixtisaslaşmada

406 279. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

məhsul istehsalının həcmi

- məhsul vahidinə düşən nəqliyyat xərcləri

sənaye-istehsal heyətinin sayı

gəlir

407 278. Bir iqtisadi zonada yerləşən müəssisələr arasında istehsal əlaqələrini nəzərdə tutan kooperasiya forması hansıdır?

- rayonlardaxili
- sahədaxili
- sahə
- sahələrərası
- rayonlarərası

408 277. Sahə mənsubiyyətinə görə kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- sahədaxili, sahələrərası
- sahələr, sahələrərası, beynəlxalq
- konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
- rayonlardaxili, rayonlarərası
- rayondaxili, rayonlarərası, sahədaxili, sahələrərası

409 276. Kooperasiyaya gedən müəssisələrin ərazi üzrə yerləşməsi ilə əlaqədar olaraq kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- rayonlardaxili, rayonlarərası
- rayondaxili, rayonlarərası, sahədaxili, sahələrərası
- konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
- sahədaxili, sahələrərası
- sahələr, sahələrərası, beynəlxalq

410 275. Kooperasiya nədir?

- bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

411 274. Yeyinti sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması yoxdur?

- texnoloji
- sahələrərası
- rayonlarərası
- detallar üzrə
- konkret əşya

412 273.Yekcins məhsul istehsalının ayrı-ayrı sahələrdə və ixtisaslaşmış müəssisələrdə cəmlənməsini xarakterizə edən ixtisaslaşma forması hansıdır?

- ☐ detallar üzrə
- ☒ konkret əşya
- ☐ sahələrarası
- ☐ rayonlararası
- ☐ texnoloji

413 272.İxtisaslaşmanın hansı məlum formaları var?

- ☒ konkret əşya, texnoloji, detallar üzrə
- ☐ sahə və müəssisə səviyyəsində
- ☐ xüsusi, konkret əşya, detallar üzrə
- ☐ sahəvi, beynəlxalq, rayonlararası
- ☐ konkret əşya, texnoloji, prosesli

414 271.İxtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- ☐ müəssisənin orta energetik gücü
- ☐ sahənin ümumi məhsul istehsalı həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- ☐ hazır məhsul istehsalında istifadə olunan təkrar xammalın səviyyəsi
- ☐ bir müəssisəyə düşən illik məhsul istehsalının həcmi ilə müəyyən edilən müəssisənin orta ölçüsü
- ☒ müəyyən bir sahədə istehsal edilən məhsulun ümumi həcmində istehsal edilən yekcins məhsulun payı

415 270.İxtisaslaşma nədir?

- ☐ bu, bir müəssisədə texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın cəmlənməsidir
- ☐ bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi prosesi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
- ☐ bu, müəssisələr arasında birbaşa əlaqədir
- ☐ bu, əlaqələrin dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- ☒ iri seriyalı və ya kütləvi məhsul istehsalıdır

416 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinəlmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinəlmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ☒ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinəlmə isə məhdudlaşdırır
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinəlmə isə genişləndirir

417 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- işçilərin sayının azalması
- müxtəlif istehsalların birliyi

418 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- eyni bir ərazidə anoloji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

419 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- xammal ardıcıl emal olunanda
- xammal kompleks emal olunanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

420 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

421 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir

422 Bir sahədə məhsul istehsalını həyata keçirən müəssisələrin birliyi:

- şaquli inteqrasiya
- konqlomerasiya

üfûqi integrasiya

kooperativləşmə

kombinləşmə

423 Kombinləşmə və şaquli integrasiya üçün xarakterik olan ümumi cəhətləri göstərin:

- idarəetmənin mərkəzləşməsi
bircinsli texnoloji istehsalat birliyi
istehsalat və kommunikasiyalar arasında olan ərazi birliyi
texniki-iqtisadi birlik
vahid enerji təsərrüfatı və ümumi köməkçi və xidmət istehsalatları

424 309. Buğdanın saxlanması, üyüdülmək üçün hazırlanması, onun üyüdülməsi və s. yerinə yetirən dəyirmanlar kombinləşmə formasına aiddir:

- xammaldan kompleks istifadə edilməsi əsasında
kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının onun sənaye emalının birləşdirilməsi əsasında
aqrar-sənaye integrasiyası əsasında
- xammalın emalına ardıcıl olaraq birləşməsi əsasında
əsas istehsalın tullantılarının emalı əsasında

425 308. Kombinləşmənin zəminləri hansıdır?

- əlavə məhsulların və tullantıların gec xarab olması
kənd təsərrüfatı xammalı emal edən müəssisələrdə istehsalın qeyri-mövsümi xarakteri
təkrar kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- çoxkomponentli kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
xammalın əksər növlərinin emalı zamanı əlavə tullantı və itkilərin minimum olması

426 307. Kombinləşmə nəticəsində nə baş verir?

- inzibati- idarəetmə və nəqliyyat xərcləri artır
- işin mövsümliliyi qaydaya düşür
köməkçi istehsal sahələrinə qoyulan xüsusi kapital qoyuluşları yüksəlir
təmərküzləşmənin səviyyəsi azalır
fondverimi azalır

427 306. Yeyinti sənayesində kombinləşmiş istehsalların təşkili üçün hansı texnoloji və iqtisadi zəminlər mövcuddur?

- hazır məhsulun istehsalı proseslərinin eyni mərhələli olması
yeyinti xammalının sadə kimyəvi tərkibi
- xammal bazasının ümumi xarakteri
istehsalın aşağı təmərküzləşmə səviyyəsi

istehsal güclərinin açığı miqdarı

428 305. Yeyinti sənayesində istehsalın kombinəlaşmə səviyyəsini hansı göstərici əks etdirir?

sahənin məcmu istehsal həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi

- hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi

sahə müəssisələrinin ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi

sahənin istehsal məhsulunun ümumi həcmində eynicinsli məhsul istehsalının payı

eyni müəssisə tərəfindən istehsal olunan eynicinsli məhsul qrup və növlərinin miqdarı

429 304. Kombinəlaşmənin hansı forması aqrar sənaye inteqrasiyası şəklində müydana çıxır?

xammalın ardıcıl emalı

- kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı və onun sənayedə emalının birləşməsi

qarışıq sahə müəssisələrinin birləşməsi

xammaldan kompleks istifadə

əsas istehsal tullantılarının emalı

430 303. Melass hansı sənaye tullatılarına aiddir?

unüyütmə

- şəkər istehsalı

yağlı bitkilər emalı

balıq

ət və süd

431 302. Cecələr yeyinti sənayesinin hansı sahəsinin tullantılarıdır?

unüyütmə

- yağlı bitkilər emalı

şəkər istehsalı

balıq

ət və süd

432 301. Kombinəlaşmə nədir?

bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır

- bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir

bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır

bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir

433 300. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən mütərəqqi hesab olunur?

inteqrasiya

● kombinəlaşmə

təmərküzləşmə

ixtisaslaşma

kooperativləşmə

434 299.İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən sonda meydana gəlmişdir?

təmərküzləşmə

● kombinəlaşmə

inteqrasiya

kooperativləşmə

ixtisaslaşma

435 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi

● müəssisədə məhsulun həcmnin artırılması

436 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

köməkçi fəhlələrin əmək haqqı

● inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı

əsas və köməkçi materiallar

əsas fəhlələrin əmək haqqı

437 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

● müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq

işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək

qiymətin əmələgəlməsi

məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək

marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu

438 Məhsulun maya dəyəri:

● məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-sunu əks etdirir

rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amortizasiya ayırmalarının məcmu-sunu əks etdirir

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövrüvvə vasaitlərinin dəyər ifadəsində

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir

439 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

əmtəlik məhsulun maya dəyəri
əmtəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar

- əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən

istehsal xərcləri smetası

bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası

440 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək

əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması

faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi

maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi

441 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

əmək haqqı xərcləri

reklam xərcləri

material xərcləri

icarə haqqı xərcləri

- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər

442 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi

- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi

ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi

müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi

müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi

443 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aid deyil:

xammal xərcləri

tara xərcləri

nəqliyyat-tədarük xərcləri

fəhlələrin əməyinin ödənilməsi

- kommersiya xərcləri

444 Hansı xərclər sabit xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
xammala və materiallara olan xərclər
işçilərin əməyinin ödənilməsi
yanacaq və enerji xərcləri
əsas fondların amortizasiyası

445 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir:

- kommersiya xərcləri
ümumtəsərrüfat xərcləri
ümumistehsal xərcləri
icarə haqqı
- fəhlələrin əməyinin ödənilməsi

446 Hansı xərclər sabit xərclərə aid deyil:

- ümumistehsal xərcləri
ümumtəsərrüfat xərcləri
kommersiya xərcləri
- xammala və materiallara olan xərclər
idarəçilikdə əməyin ödənilməsi

447 Hansı xərclər maddəsi əsas xərclərə aiddir:

- ümumistehsal xərcləri
- yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
qaimə xərcləri
kommersiya xərcləri
ümumtəsərrüfat xərcləri

448 Hansı xərclər maddəsi dolay xərclərə aid deyil:

- ümumistehsal xərcləri
- yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
qaimə xərcləri
kommersiya xərcləri
ümumtəsərrüfat xərcləri

449 326. Zay məhsuldan yaranan itkilər yeyinti sənayesinin hansı sahəsində planlaşdırılır?

- ət və süd
- konserv

pivəbişirmə

çörəkbişirmə

yağ-piy

450 325. Müəssisənin idarəetmə aparatının əmək haqqı maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

amortizasiya ayırmaları

● ümumi zavod xərcləri

istehsalın hazırlanması və mənimlənməsi xərcləri

avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

sex xərcləri

451 324. Əməyin mühafizəsi xərcləri maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

amortizasiya ayırmaları

● sex xərcləri

istehsalın hazırlanması və mənimlənməsi xərcləri

avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

ümumi zavod xərcləri

452 323. Yeyinti sənayesində məhsulun maya dəyərinin azaldılmasının hansı amilləri istehsalın texniki səviyyəsini yüksəldən amillərə aid edilir?

məhsul istehsalının coğrafi yerləşməsi

● xammal, materiallar, istehsal tullantılarından səmərəli istifadə metodları

müəssisələrin ixtisaslaşması və kooperativləşməsi

düzgün cavab yoxdur

xammalın hazırlanmasının təşkilinin təkmilləşdirilməsi

453 322. Birbaşa hesablama metodu ilə maya dəyərinin azalması necə hesablanır?

əsas və dövriyyə fondlarına xərclərin və istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərclərinin məcmusu ilə

● istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində material, əmək və qaimə xərclərinin məcmusu ilə
istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla əsas və dövriyyə fondları xərclərinin məcmusu ilə

istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla material və əmək xərclərinin məcmusu ilə
material, əmək xərcləri və kapital qoyuluşlarının məcmusu ilə

454 321. Məhsulun maya dəyərinin azalmasının qiymətləndirilməsi hansı metodların köməyi ilə aparılır?

birbaşa və dolayı

● birbaşa və əmil

sabit və dəyişən

əsas və əmil

əsas və normativ

455 320. Əsas fondların amortizasiyası maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri

amortizasiya ayırmaları

ümumi zavod xərcləri

sex xərcləri

- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

456 319. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində məhsulun maya dəyərinin hesablanması zamanı “Texnoloji məqsədlər üçün soyudulma” maddəsi ayrıca qeyd olunur?

unüyütmə

- alkoqolsuz içkilər istehsalı

belə maddə yoxdur

duz

makaron

457 318. Qaimə xərclərinə nə aiddir?

xammal xərcləri

texnoloji məqsədlər üçün enerji xərcləri

avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

istehsal işçilərinin əmək haqqı

- ümumi zavod xərcləri

458 317. İstehsal prosesinin başlanmasından hazır məhsulun anbara təhvilinə qədər olan bütün xərclər hansı maya dəyərinə daxildir?

sex

- istehsal

faktiki

hesabat

tam

459 316. Aşağıdakılardan hansı sex maya dəyərinə daxildir?

- avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

kommersiya xərcləri

istehsaldan kənar xərclər

ümumi təsərrüfat xərcləri

zay məhsul nəticəsində yaranan itkilər

460 315. Unüyütmə- yarma sənayesində məhsulun maya dəyərində xammal və materialın xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- ☒ 0.944
- ☐ 0.903
- ☐ 0.844
- ☐ 0.788
- ☐ 0.655

461 314. Xərclərin hansı əsas növü məhsulun maya dəyərini formalaşdırır?

- ☒ məhsulun istehsal və satış xərcləri
məhsulun istehsal və satış xərcləri, istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri, sosial-mədəni, mənzil-satış və müəssisənin digər ehtiyaclarına xərclər
- ☐ satış, nəqliyyat və reklam xərcləri
- ☐ istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri
- ☐ tədqiqat, istehsal, marketinq, satış xərcləri

462 313. Hansı xərclər istehsalın həcmindən asılıdır?

- ☒ dəyişən
- ☐ sabit
- ☐ daxili
- ☐ xarici
- ☐ alternativ

463 312. Məhsulun sexdə hazırlanmasının bütün xərcləri maya dəyərinin hansı növünə daxildir?

- ☒ sex
- ☐ hesabat
- ☐ faktiki
- ☐ tam
- ☐ istehsal

464 311. Aşağıdakılardan hansı sabit xərclərə aid edilir?

- ☐ xammal və material xərcləri
- ☒ inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
- ☐ yanacaq xərcləri
- ☐ texnoloji ehtiyaclar üçün enerji xərcləri
- ☐ işçilərin əmək haqqı

465 310. Aşağıdakılardan hansı dəyişən xərclərə aid edilir?

- ☐ inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri

- xammal və material xərcləri
- ümumi zavod xərcləri
- kreditə görə faizlər
- icarə haqqının ödənişi

466 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqda-rına hasili kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqda-rına nisbəti kimi hesablanır
- məhsulun miqda-rının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır
- ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

467 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artma-sı-na səbəb olur
- qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir
- yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir

468 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər
- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cə-dən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər

469 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətkoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu

470 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhisar
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- öz məh-sullarına rə-qib-lə-rin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr

471 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr

təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr

özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

kiçik və orta müəssisələr

tam ortaqlıqlar

472 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar segmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir

resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

473 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

müəssisənin qiymət dəyişiklikləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

474 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət dəyişiklikləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəcəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

475 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə aid deyil?

potensial alıcılar müəyyən olunur

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir

potensial rəqiblər müəyyən olunur

məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərjlər və onların strukturu qiymətləndirilir

- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilir

476 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilməsi

- tələbin müəyyən edilməsi

əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

477 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi

Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

tələbin müəyyən edilməsi

qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması

478 Oligopolik sahə:

- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimiyyət etdiyi sahədir

təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir

eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir

479 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

sabitləşdirir

azaldır

- artırır

dəyişmir

həm artırır, həm də azaldır

480 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması

481 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

482 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

483 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- topdansatış qiyməti
- qarışıq qiymətlər
- pərakəndəsatış qiymətləri
- nəqliyyat tarifləri
- tikinti məhsuluna qiymət

484 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- məhsulun maya dəyəri
- hazır məsul anbarının həcmi
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- inflasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti

485 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyərini
- işçilərin rəyini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- təhcizçilərin etibarlılığını

486 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti
- Xalis inhisar şəraiti

Oliqopolik şərait

Təkmil rəqabətli şərait

487 Qiymət funksiyalarına aiddir:

stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə

☒ uçot, stimullaşdırma və bölgü

uçot, stimullaşdırma və nəzarət

analitik, müşahidə və eksperimental

nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

488 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

☒ istehsalın həcmiminin artırılması

müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması

potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

489 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi

Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi

☒ İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

Mənfəətin maksimumlaşdırılması

Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi

490 354. Sənayedə istehsalın rentabelliği hansı səviyyədədir?

50-55 %

25-30 %

5-10 %

☒ 20-25 %

45-50 %

491 353. Xalis gəlir nədir?

məhsul satışından, əsas vəsaitlərdən və qeyri-satış əməliyyatlarından gələn gəlirin cəmi

satışdan alınan mədaxil ilə maya dəyəri arasındakı fərq

məhsul satışından və əsas vəsaitlərdən gələn gəlir

☒ vergilər ödənildikdən sonra müəssisənin sərəncamında qalan gəlir hissəsi

satışdan alınan mədaxil ilə material xərcləri arasındakı fərq

492 352. İstehsalın rentabelliği necə hesablanır?

gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi

gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi

gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi

● gəlirin əsas fondların və normalaşdırılmış dövrüyyə vəsaitinin cəminə olan nisbəti kimi

gəlirin əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

493 351. Məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

gəlirin hesabat maya dəyərində olan nisbəti kimi

gəlirin məhsulun həcmində olan nisbəti kimi

gəlirin əsas istehsal fondlarının və normalaşdırılmış dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

● gəlirin tam maya dəyərində nisbəti kimi

gəlirin əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

494 350. Hansı gəlir müəssisənin sərəncamında qalır?

əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla xalis gəlir

ümumi

balans

● xalis

gömrük vergisindən azad olan gəlir

495 349. Balans mənfəəti necə müəyyən edilir?

xalis gəlirlə digər məhsul satışından və satılmayan məhsulun gəlirlərinin cəmi kimi

məhsul satışından gələn gəlirlə xalis gəlirin cəmi kimi

ümumi və xalis gəlirin cəmi kimi

● məhsul satışından gələn gəlirlə digər satılan və satılmayan məhsulların gəlirlərinin cəmi kimi

məhsul satışından gələn gəlirlə satılmamış məhsul gəlirinin cəmi kimi

496 348. Sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas məqsədini nə təşkil edir?

keyfiyyətli məhsul istehsalı

istehsal həcmində artırılması

gəlirin alınması və çoxaldılması

● gəlir götürmək

istehsal xərclərinin azaldılması

497 347. Hansı qiymətqoyma strategiyasında istehsalçı (satıcı) istehlakçının sosial-iqtisadi şəraitindən asılı olaraq müxtəlif bazarlarda və alıcılara eyni məhsula müxtəlif qiymətlər müəyyən edir?

dempinq strategiyasında

aşağı qiymət strategiyasında

dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında

- qiymət ayrı-seçkiliyində
- “qaymaq yığma” strategiyasında

498 346. Hansı qiymətqoymaq strategiyasında istehsalçı əvvəlcə xərclərin son həddindən də aşağı qiyməti salır ki, rəqibini sahədən sıxışdırsın, amma sonra qiymətləri qaldırır?

dempinq strategiyasında

“qaymaq yığma” strategiyasında

aşağı qiymət strategiyasında

- dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında
- qiymət ayrı-seçkiliyində

499 345. Yeni bazarlara məhsul satışı üçün daxil olmaq məqsədilə hansı qiymət strategiyasından istifadə olunur?

dempinq strategiyası

“qaymaq yığma” strategiyası

dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası

- aşağı qiymətqoyma strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

500 344. İnhisarçı istehsalçılar tərəfindən dayanıqlı tələbat qeydə alınan yeni nadir məhsullara hansı qiymət strategiyası seçilir?

dempinq strategiyası

aşağı qiymət strategiyası

dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası

- “qaymaq yığma” strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

501 343. Əvvəlcə yüksəldilmiş, sonralar mərhələrlə aşağı salınan qiymətlərlə satılan məhsullarda hansı qiymət strategiyası özünü göstərir?

dempinq strategiyası

aşağı qiymət strategiyası

dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası

- “qaymaq yığma” strategiyası
- qiymət ayrı-seçkiliyi

502 342. Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhali xammalı hansı qiymətlərlə satılır?

pərakəndə qiymətlərlə

müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə

müəssisənin topdansatış qiyməti ilə

☒ tədarük qiymətilə

topdansatış vasitəçilik qiymətilə

503 341. Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna hansı qiymətlər müəyyən edilir?

hesabat

azad

daimi

☒ pilləli

tənzimləyici

504 340. Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə hansı qiymətlər tətbiq olunur?

tənzimləyici

daimi

pilləli

☒ hesabat

azad

505 339. Hansı qiymətlər dövlət tərəfindən bilavasitə müəyyən edilmir, ancaq bazarda tələb və təklifin təsiri ilə formalaşır?

hesabat

daimi

pilləli

☒ azad

tənzimləyici

506 338. Yeyinti sənayesinin hansı məhsuluna tənzimləyici qiymətlər müəyyən edilir?

pivəyə

hisə verilmiş məhsullara

qənnadı məmulatlarına

☒ süd məhsullarına

meyvə şirələrinə

507 337. Son istehlakçıya pərakəndə ticarət şəbəkəsi vasitəsilə çatdırılan məhsul hansı qiymətlə satılır?

tədarük qiymətlərilə

müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə

müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə

- pərakəndə qiymətlərlə

topdansatış vasitəçilik qiymətilə

508 336. Müxtəlif regionalrın pərakəndə ticarət şəbəkələrində yeyinti məhsulları distribüterlər tərəfindən hansı qiymətlə satılır?

tədarük qiymətilə

müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətilə

müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə

- topdansatış vasitəçilik qiymətilə

pərakəndə qiymətlərlə

509 335. Vasitəçilik edən ticarət təşkilatları tərəfindən məhsul satışı üçün hansı qiymətdən istifadə olunur?

tədarük qiyməti

- müəssisənin buraxılış topdansatış qiyməti

müəssisənin baza topdansatış qiyməti

topdansatış vasitəçilik qiymətləri

pərakəndə qiymətlər

510 334. Süd sənayesinin hansı məhsuluna əlavə qiymət artımı 50 %-ə qədər təşkil edir?

xamaya

bərk pendirlərə

- yoqurtlara

pasterizə olunmuş südə

kefirə

511 333. Müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətləri necə hesablanır?

məhsul vahidinin tam maya dəyərinin, satışdan və aksizlərdən gələn gəlir

məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və məsrəflər (icarə, kommersiya ödəmələri)

- məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlirin və dolayısı vergilərin (sənaye məhsulunun ayrı-ayrı növləri üzrə əlavə dəyər vergisi – aksizlər) cəmi

məhsul vahidinin tam maya dəyəri ilə gəlirin cəmi kimi

məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və ticarətdən gələn qiymət əlavəsi

512 332. Xidmət dövriyyəsinin xüsusiyyətinə görə qiymətin növləri:

müqayisəli və hesabat

möhkəm və sürüşkən

- müəssisənin topdansatış qiymətləri, topdansatış vasitəçiliyi, pərakəndə satış qiymətləri

azad və tənzimlənən

daimi, mövsümi və pilləli

513 331. Aşağıda göstərilən müddəalardan hansı düzdür?

- qiymət artımı istehsalı stimullaşdırır, amma istehlakı azaldır
- istehsalçılar qiymətin aşağı salınmasında maraqlıdırlar, istehlakçılar isə onun yüksəldilməsində
- məhsul qıtlığı şəraitində aşağı qiymət təklifin artmasını stimullaşdırır, artıq olması isə tələbi azaldır
- qiymətin aşağı düşməsi istehsalın stimullaşdırılmasına şərait yaradır
- tələb nə qədər yüksək, təklif isə aşağı olarsa qiymət də aşağı olar

514 330. Qiymətin hansı funksiyası tələb və təklif əsasında istehsal və istehlak arasındakı proporsiyaların qiymət vasitəsilə müəyyən edilməsində iştirak edir?

- nəzarət
- bölgü
- stimullaşdırıcı
- tənzimləmə
- uçot

515 329. Qiymətin hansı funksiyası qiymətin dəyərdən uzaqlaşması ilə əlaqədardır və iqtisadiyyatın, regionların müxtəlif sahələri arasında qiymətlərin müxtəlif səviyyələri hesabına milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsində iştirak edir?

- tənzimləmə
- nəzarət
- bölgü
- uçot
- stimullaşdırıcı

516 328. Müxtəlif məhsul istehsalı və istehlakının stimullaşdırılması və ya məhdudlaşdırılmasında qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- nəzarət
- stimullaşdırıcı
- uçot
- bölgü
- tənzimləmə

517 327. Məhsulun istehsalı və satışına sərf olunan ictimai-zəruri xərclərin hesablanması qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- stimullaşdırıcı
- bölgü
- uçot
- nəzarət

tənzimləmə

518 Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?

- mütləq
- nisbi
- fərdi
- bütün göstərilənlər
- kompleks

519 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- təklifin azlması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir

520 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələrini özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələrini özündə birləşdirir

521 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- mühasibat standartları
- milli standartlar
- beynəlxalq standartlar
- regional standartlar
- dövlətlərarası standartlar

522 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi

523 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri

nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri

nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri

- məhsulun yenidən emalı xərsləri

materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərsləri

524 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər

keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər

zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər

avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər

- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər

525 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər

etibarlılıq göstəriciləri

erqonomik göstəricilər

məmulatın nəql olunma qabiliyyəti

məmulatın estetik göstəriciləri

526 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və «gözoxşamağı» kimi xassələri özündə birləşdirir?

məmulatın nəql olunma qabiliyyəti

- məmulatın estetik göstəriciləri

etibarlılıq göstəriciləri

məhsulun təyinatı göstəriciləri

standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

527 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

ekoloji göstəricilər

- erqonomik göstəricilər

texnolojilik göstəriciləri

məmulatın estetik göstəriciləri

patent-hüquq göstəriciləri

528 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

- məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- məhsulun estetik göstəriciləri

529 Standartlaşdırma:

məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

530 Sertifikasiya:

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

531 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir

532 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istehlakçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliğini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

533 387. Parametrlərin hansı qrupları rəqabətqabiliyyətli məhsulun qiymətləndirilməsi göstəricilərinin strukturunu özündə birləşdirir?

- keyfiyyət və iqtisadi
- tək-tək və kompleksli

indeksli və iqtisadi
kəmiyyət və keyfiyyət
texniki-iqtisadi, iqtisadi, sosial və ekoloji

534 386. İstehsal tsiklində məhsulun keyfiyyəti və təhlükəsizliyi üçün ciddi təhlükə yaranması böyük ehtimal olunan yer necə adlanır?

- təhlükəsizlik astanası
- risk nöqtəsi
- optimallıq nöqtəsi
- zərərsizlik nöqtəsi
- kritik nəzarət nöqtəsi

535 385. Kalorilik keyfiyyət göstəricisinin hansı qrupuna aiddir?

- estetik göstəricilərə
- sosial təyinatlı göstəricilərə
- funksional göstəricilərə
- qənaətlilik göstəricisinə
- saxlanılma göstəricisinə

536 384. Məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsinin hansı metodu daha geniş yayılıb?

- vahid parametrik metod
- vahidlilik metodu
- parametrik metod
- indeks metodu
- indeks-parametrik metod

537 383. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasının hansı prinsipi məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkar edilməsi və idarə olunmasında özünü biruzə verir?

- İSO
- QOST
- TU
- HACCP
- GMP

538 382. Təhlükəsizlik göstəricisinə aiddir:

- müntəzəmlik, təcrid olunma dərəcəsi
- məhsuldarlıq, təmirə yararlı
- qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- istehsal güclərinin məhsuldarlığı

müntəzəmlik, uzun ömürlülük

539 381. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

istehsal güclərinin məhsuldarlığı

● müntəzəmlik, uzun ömürlülük

təcrid olunma dərəcəsi

qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

məhsuldarlıq, təmirə yararlı

540 380. Təyinat göstəricisinə aiddir:

təcrid olunma dərəcəsi

qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

təmirə yararlı, məhsuldarlıq

müntəzəmlik, uzun ömürlülük

● istehsal güclərinin məhsuldarlığı

541 379. Tətbiqinə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

təşkilati, hüquqi, kadr və b.

● mütləq və nisbi

fərdi və kompleks

təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

ümumiləşdirilmiş, integrallı və indeksli

542 378. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

təşkilati, hüquqi, kadr və b.

təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

● ümumiləşdirilmiş, integrallı və indeksli

mütləq və nisbi

fərdi və kütləvi

543 377. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

sifarişçinin tələbindən asılı olaraq

● istehlakçıların tələbatı səviyyəsinə uyğun

bütün sadalananlara uyğun

istehsalçıların tələbinə uyğun dərəcədə

rəqabətçilərin tələbindən asılı olaraq

544 376. Hansı yeyinti məhsullarını satmaq olar?

mütləq sertifikatlaşmanın aparıldığı haqda məlumatı olmayan

- əhali arasında yüksək tələbatı olmayan
- sanitar qaydalarına uyğun olmayan
- satış üçün lazım olan şərait olmadıqda
- yararlılıq müddətinin keçdiyi

545 375. Məmulatın tərkibində standart, ümumi şəkllə gətirilmiş və orijinal hissələrdən istifadə olunması dərəcəsini hansı göstərici əks etdirir?

- standartlaşma və unifikasiya göstəriciləri
- təyinat göstəricisi
- etibarlılıq göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi
- texnoloji göstəricilər

546 374. Hansı göstəricilər məmulatın xassəsini dəyişmədən müxtəlif nəqliyyatla daşınmasının mümkünlüyü səviyyəsini göstərir?

- texnoloji göstəricilər
- etibarlılıq göstəriciləri
- təyinat göstəriciləri
- daşınılma göstəriciləri
- təhlükəsizlik göstəriciləri

547 373. Texnoloji tsikl prosesində materiallardan, əmək vasitələrindən və vaxtdan səmərəli istifadəni təmin edən göstəricilər hansılardır?

- daşınılma göstəriciləri
- etibarlılıq göstəriciləri
- təyinat göstəriciləri
- texnoloji göstəricilər
- təhlükəsizlik göstəriciləri

548 372. İşlənən və saxlanılan zaman təhlükəsizlik dərəcəsini hansı göstəricilər qiymətləndirir?

- daşınılma göstəriciləri
- etibarlılıq göstəricisi
- təyinat göstəricisi
- təhlükəsizlik göstəricisi
- texnoloji baxımdan göstəricilər

549 371. Əmtəənin daha üstün xassəsini kim seçir?

rəqabətçi

- sifarişçi
- istehsalçı
- istehlakçı
- vasitəçi

550 370. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması
- fəhlələrin əmək haqqının artırılması
- ucuz xammal-materialların tətbiqi
- tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- xammal-materialların istehsala hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi

551 369. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- istehsal attestatının alınması
- məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi
- unifikasiyalı məhsul istehsal etmək

552 368. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- keçən ildə istehsal olunan məhsulla
- ekoloji təmiz məhsulla
- həmin regionda hazırlanan məmulatlarla
- başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə

553 367. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- dərman maddələri
- uşaq geyimləri
- süd məhsulları
- qadın ayaqqabıları
- qənnadı məhsulları

554 366. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- beynəlxalq
- sahə
- dövlət
- texniki şərait

milli

555 365. Məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkarlanması və idarə edilməsində keyfiyyətin təmin olunması sistemi hansıdır?

OST

TU

ISO

● NASSR

GMP

556 364. İnsanın hissiyat orqanları tərəfindən qəbul edilən məhsulun xassəsini əks etdirən keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

sosial təyinatlı göstəricilər

enerji sərfi göstəriciləri

estetik göstəricilər

● orqanoleptik göstəricilər

funksional göstəricilər

557 363. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

estetik göstəriciləri

iqtisadi göstəriciləri

sosial təyinatlı göstəriciləri

● funksional göstəriciləri

saxlanılma göstəriciləri

558 362. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

saxlanılma göstəriciləri

funksional göstəricilər

sosial təyinatlı göstəricilər

● estetik göstəriciləri

iqtisadi göstəricilər

559 361. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

estetik göstəriciləri

funksional göstəricilər

sosial təyinatlı göstəricilər

● iqtisadi göstəricilər

saxlanılma göstəriciləri

560 360. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- funksional göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

561 359. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- estetik göstəriciləri
- iqtisadi göstəricilər
- funksional göstəricilər
- sosial təyinatlı göstəricilər
- saxlanılma göstəriciləri

562 358. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- tək kompleksli və çox komponentli
- fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- yekcins və müxtəlif cinsli
- vahid və kompleksli
- vahid, kompleksli, çox komponentli

563 357. Hansı növ məhsul alıcısının öz adət və dadda mühafizəkar kimi xarakterizə etmək olar?

- məqsədəuyğun
- dolğun
- geniş
- dayanıqlı
- yeniləşən

564 356. Tamlı məhsullar hansılar aiddir?

- qənd
- ət
- süd
- çay
- yumurta

565 355. Hansı sahənin istehsalı daha geniş çeşidli və yüksək keyfiyyətli məhsul alınmasını təmin edir?

- ət və süd

balıq
unüyütmə-yarma
çörəkbişirmə
tamlı məhsullar

566 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- ☐ müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

567 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☒ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ əlavə kapital
- ☐ yığılmış mənfəət
- ☐ ehtiyat kapitalı
- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

568 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- ☒ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ kreditor borjları
- ☐ bank kreditləri

569 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ borc vəsaitləri
- ☒ ehtiyat kapitalı
- ☐ kreditor borcları
- ☐ bank kreditləri

570 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☐ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☒ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
 pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

571 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

572 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi

- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi
- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasili kimi

573 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
 müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

574 Sadalanan məhsullardan hansıları aksiz vergisinə daxil deyil?

- alkoqolsuz pivə içkiləri
- spirt
- şərab-araq məhsulları
- zərgərlik məmulatları
- tütün məhsulları

575 Sadalanan elementlərdən hansı vergi bazasına aiddir:

vergi ödəmə qaydası

gəlir (mənfəət)

vergi ödəmə müddəti

- əmlakın dəyəri, dövriyyəsi, yaxud gəliri (mənfəəti); vergitutma vahidinə görə vergi dərəcəsi
- vergidən qismən azad olunma

576 Əlavə dəyər vergisi hansı qiymətlərə daxildir?

gömrük rüsumları

- əhali üçün istehlak mallarına pərakəndə qiymətlər
- sərbəst bazar qiymətləri
- məhsula dövlət tərəfindən qiymətlərin tənzimlənməsi
- yanacaq-enerji təyinatlı məhsullara tariflər

577 Tutulan əlavə dəyər vergisi dövriyyəsinə nə daxil deyil:

müqavilələr əsasında əmtəələrin çatdırılması öhdəliklərin pozulmasına görə cərimələrin, faizlərin, cəzaların məbləği

maliyyə yardımı kimi digər müəssisələrdən alınan pul vəsaitləri

- əmtəələrin sexdən-sexə satışı dövriyyəsi
- əmtəə, iş və xidmətlərin satışı dövriyyəsi
- müəssisənin kənarda əmtəələri əldə etməsi və onların satışı

578 Torpaq vergitutma obyektı kimi torpaq vergisi deyil:

hüquqi şəxslər

- torpaqlar, hansı ki, dövlətin hava donanmasının müəssisə və xidmətlərinə mənsubdur
- əhali məntəqələrinin ümumi istifadəsində olan torpaqlar
- kənd təsərrüfatı yönümlü
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün

579 Əlavə dəyər vergisi budur:

fiziki şəxslər üzrə vergi

- dolaylı vergi
- birbaşa vergi
- bələdiyyə vergisi
- kadastr üzrə vergi

580 397. Kadastr vergisinə hansı vergiləri aid etmək olar?

- torpaq vergisi
- aksizlər
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi

581 396. “Mənbədən” hansı vergi tutulur?

gəlir vergisi

əlavə dəyər vergisi

- gəlirlər üzrə vergi
- əmlak vergisi
- aksizlər

582 395. Azərbaycan Respublikasında hansı vergi tətbiq olunmur?

- əmlak vergisi
- torpaq
- satışdan gələn vergi
- yol
- mədən

583 394. Gəlirə vergi qoyulmasının obyektini nə təşkil edir?

- satılmayan əməliyyatdan alınan gəlir
- ümumi gəlir
- əmlak satışından gələn gəlir
- xalis gəlir
- məhsul satışından gələn gəlir

584 393. Maliyyə bazarında toplanan resurslara nə aiddir?

- səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- gəlir, kreditlər, kredit borcları
- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı

585 392. Müəssisənin şəxsi maliyyə mənbələrinə və onlara bərabər tutulan vasitələrə nə aiddir?

- gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
- səhmlərin, istiqraz vərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- gəlir, kreditlər, kredit borcları

586 391. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı bələdiyyələrə aiddir?

- əmlak vergisi
- yol vergisi
- mədən vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi

587 390. Dolayı vergilərə hansı vergilər aiddir?

- yol vergisi
- mədən vergisi
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi
- əlavə dəyər vergisi

588 389. Düzünə vergilərə hansı vergilər aiddir?

- gəlir vergisi
- idxal-ixrac rüsumları
- aksizlər
- gömrük rüsumları
- əlavə dəyər vergisi

589 388. İstehsala, məhsul vahidinin maya dəyərinə, dövriyyə vəsaitləri normativlərinə plan xərclərinin təyin edilməsində maliyyənin hansı funksiyası vardır?

- stimullaşdırıcı
- motivləşmə
- tənzimləmə
- bölüşdürücü
- nəzarət

590 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- variantlar üzrə cari xərclərin fərqlərinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqlərinə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- əsaslı vəsait qoyuluşu həcmindən səmərəyə nisbətidir
- səmərəliliyin orta göstəricisidir

591 Mütləq səmərəlilik nədir?

- əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmindən nisbətidir
- əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir

592 Səmərəlilik meyarı nədir?

İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərə-dir

İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir

İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir

593 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

istehsala sərf olunan məsrəflər

ümumi milli məhsul

- səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti

səmərə

milli gəlir

594 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərəlilik” göstəricisinə xasdır?

- nisbi göstəricidir
- mütləq göstəricidir
- xərc göstəricisidir
- ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- həcm göstəricisidir

595 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərə” göstəricisinə xasdır?

- xərc göstəricisidir
- mütləq göstəricidir
- nisbi göstəricidir
- müqayisəli göstəricidir
- faiz göstəricisidir

596 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

597 412. Düzgün ifadəni seçin:

- Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- Sahə - institusional vahidlərin məcmusu

İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm

İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi

598 411. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

fabrik; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks

sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabrik

yarım sahə; sahə; fabrik; sahələrarası kompleks

- fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik

599 410. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik

yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; sahə

fabrik; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks

- sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabrik
- sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə

600 409. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye;

sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi

- qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

601 408. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi

- maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

602 407. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

fəhlələrə əmək haqqının artması

avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması

fondveriminin aşağı düşməsi

- əməktutumunun aşağı düşməsi
- növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi

603 406. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur

nəqliyyat xərcləri azdır

daha ixtisaslı heyəti var

- istehsal fondlarının dəyəri azdır

daha çox mütəxəssisi var

604 405. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

gətirilmiş xərclərə görə

iqtisadi səmərəyə görə

səmərəlilik göstəricisinə görə

- səmərəlilik meyarına görə

cəmi xərclərə görə

605 404. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı

hasilat, əməktutumu, kapitaltutumu, materialtutumu, məhsulun rentabelliği

kapitaltutumu, kapitalverimi, fondtutumu, fondverimi, gəlir

- əməktutumu, hasilat, materialtutumu, materialverimi, fondtutumu, fondverimi

dövretmə əmsalı, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı, kapitalverimi

606 403. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

investisiyanın səviyyəsi

istehsalın rentabelliği

əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

- gəlirin maksimuma çatdırılması

kapital qoyuluşu

607 402. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

kapital qoyuluşu məbləğinin səmərəyə olan nisbətidir

səmərəliliyin orta göstəricisidir

səmərənin kapital qoyuluşunun məbləğinə olan nisbətidir

- variantlar üzrə cari xərclərin müxtəlifliyinin kapital qoyuluşu fərqlərinə olan nisbətidir

istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

608 401. Mütləq səmərəlilik nədir?

kapital qoyuluşunun gəlirə olan nisbətidir

kapital qoyuluşunun ümumi məbləğidir

miqdar ifadəsində alınan səmərədir

- səmərənin kapital qoyuluşunun həcminə nisbətidir
alınan səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir

609 400. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərqdır
səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
- istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
- istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərqdır

610 399. İstehsalın səmərəliliyinə təsir edən hansı amil intensivliyə aiddir?

- işdə zay məhsul və iş vaxtı itkisinin aradan qaldırılması
yeni istehsal meydançalarının işə salınması
istehsala əlavə avadanlıqların cəlb edilməsi
- avadanlıqların yeniləşdirilməsi və modernləşdirilməsi
- istehsala istifadə olunmamış avadanlıqların və istehsal meydançalarının cəlb edilməsi

611 398. Yeyinti sənayesində istehsalın ekstensiv inkişafı özünü nədə göstərir?

- istehsal vasitələrinin texniki təkmilləşdirilməsi əsasında əmək resurslarından yaxşı istifadə edilməsində
xammal və materiallardan istifadə olunmasının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılmasında
elmi-texniki tərəqqi əsasında istehsal resurslarından daha dolğun istifadə olunmasında
- yeni tikilən müəssisələrdə məhsul istehsalının artması, emal edilən xammalın həcmnin çoxalmasında
istehsal potensialından daha dolğun istifadə edilməsində

612 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- istehsalın həcmnin artırılması
potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması
bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

613 Müəssisədə qiymətkoymanın metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı
analitik
müşahidə
- orta xərclər üstəgəl mənfəət

614 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- uçot, stimullaşdırma və bölgü
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

615 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Oliqopolik şərait
- Təkmil rəqabətli şərait
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti
- Xalis inhisar şəraiti

616 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

617 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

618 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- sabitləşdirir
- dəyişmir
- artırır
- azaldır
- həm artırır, həm də azaldır

619 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

- potensial rəqiblər müəyyən olunur

- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilir
- potensial alıcılar müəyyən olunur
- məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərclər və onların strukturu qiymətləndirilir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir

620 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- tam ortaqlıqlar
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- kiçik və orta müəssisələr

621 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- xalis inhisar
- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- təbii inhisar

622 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdoymanın metodlarına aid deyil?

- rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu
- "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

623 Müəssisənin investisiya siyasəti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- dövriyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi
- əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsəduyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi
- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi

624 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi

- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi
- müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi
- maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi

625 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- gəlir vergisi
- əmlak vergisi
- mənfəət vergisi
- əlavə dəyər vergisi
- torpaq vergisi

626 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)
- kreditör borcları
- borc vəsaitləri
- bank kreditləri
- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

627 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

- pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
- mənfəət və zərərlər balansı
- istehsal proqramı
- ilkin proqnoz məlumatları
- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat

628 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- müəssisənin mənfəəti və zərərinə göstərir
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

629 Müəssisənin likvidliyi nədir?

- müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir
- müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir

müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir

630 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi

uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi

müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü

ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrü vəsaitlərinin idarə olunması

631 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi

- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi

müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması

müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi

müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

632 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinə nisbəti kimi müəyyən edilir

633 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir

satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərclərinin nisbətən azalmasına səbəb olur məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yükə salınmaq və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün deyildir

istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir

qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

634 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

tələbin müəyyən edilməsi

qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması

qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi

635 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsi
- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi
- əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

636 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

637 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət dəyişikliklərinə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

638 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar segmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir
- maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir
- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

639 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəlcədən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər
- məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

640 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur

qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir

məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır

- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər

641 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır

- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır

642 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır

- ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır

643 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi

- müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması

müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi

müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması

müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması

644 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi

xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi

xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

645 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit

müqavilələrinin tələblərini pozmur və öz borclarını ödəyirlər

ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü

vergiödəyiciləri vergiləri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər

- müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi səmərəni xarakterizə edir müəssisənin maliyyə

- müəssisənin maliyyə və idarəetmə sahəsində əldə etdiyi qüvvəti və nəticələri təmin etməyə olan imkanları, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrüyyə vəsaitlərinin idarə olunması

646 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

647 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur

648 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

649 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi
- Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

650 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- hazır məsul anbarının həcmi
- inflasiyanın səviyyəsi
- məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

651 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- ☐ hazır məsul anbarının həcmi
- ☐ əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- ☐ işçilərin rəyini
- ☒ məhsulun maya dəyərini
- ☐ təhcizçilərin etibarlılığını

652 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- ☐ pərakəndəsatış qiymətləri
- ☐ nəqliyyat tarifləri
- ☐ tikinti məhsuluna qiymət
- ☐ topdansatış qiyməti
- ☒ qarışıq qiymətlər

653 Oligopolik sahə:

- ☐ müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- ☐ eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ☒ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- ☐ təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- ☐ standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

654 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri
- ☐ bank kreditləri
- ☐ kreditor borjları
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☒ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər

655 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

- ☐ nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar
- ☒ mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar
- ☐ əlavə kapital, nizamnamə kapitalı
- ☐ məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları
- ☐ ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

656 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin öhdəliklərini
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini

- müəssisənin əmlakının tərkibini

müəssisənin işçilərinin sayını

657 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

nizamnamə kapitalı

- kreditor borcları

amortizasiya ayırmaları

mənfəət

səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

658 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

659 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

borc vəsaitləri

- ehtiyat kapitalı

kreditor borcları

bank kreditləri

istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

660 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

yığılmış mənfəət

- istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital

ehtiyat kapitalı

əlavə kapital

661 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

- alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi

alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi

alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasili kimi
alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi

662 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
● dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
müəssisə fəaliyyət göstərəkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir

663 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
● pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

664 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

665 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
vergiödəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
● dövrü vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili
müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi

666 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin pul vəsaitlərini
- müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

667 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☐ gömrük ərazisində emal
- ☐ gömrük anbarı
- ☐ tranzit
- ☐ təkrar idxal
- ☒ konsiqnasiya

668 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- ☐ rüsumsuz ticarət mağazası
- ☐ sərbəst anbar
- ☐ təkrar ixrac
- ☐ əmtəələri məhv etmə
- ☒ lisenziyalaşdırma

669 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- ☐ sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
- ☐ dövlətin xeyrinə əmtəədən imtina
- ☒ françayzinq
- ☐ gömrük nəzarəti altında emal
- ☐ sərbəst gömrük zonası

670 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

- ☐ dəyərin çıxılması üsulu ilə
- ☒ analitik üsul ilə
- ☐ gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☐ eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə
- ☐ həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

671 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir
- ☐ məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir
- ☒ qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
- ☐ kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

672 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tənzimləmə üsullarına aid deyil?

- ☐ valyuta kursunun idarə edilməsi, vergi mexanizmi
- ☐ gömrük rüsumlarını, standartların tətbiq edilməsi

inzibati maneələrin aradan qaldırılması

- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması

xidmətlərin məhdudlaşdırılması

673 Franko-anbar (satıcı) nədir?

müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır
məhsul göndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir

- müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edilir

məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

674 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır
əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

675 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır

- ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
gömrük rejimi ölkə ərazi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir
kvotalaşdırma, lisenziyalaşdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir
kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər lə-r-i-nin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

676 Embarqo:

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddudlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir
müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
xarici şirkətin müəyyən haqq müqabi-lin-də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

677 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsi zamanı tətbiq olunur

adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-lar-ın zıyan vuran və ya zıyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə

adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçıları və ya ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir

- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur

gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

678 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçıları və ya ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir

ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur

679 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

analitik və eksperimental üsulları

müşahidə və eksperimental üsulları

analitik və müşahidə üsulları

analitik və statistik üsulları

- dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları

680 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır

əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir

gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir

əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

681 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara

- ölkənin gömrük və əraziyə daxil olan məhsulların məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin ölkənin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edil-mədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövrün-də gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siya-sət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında sax-lan-ma-sından ibarət gömrük rejimidir idxal olunan əm-tə-ələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi si-ya-sət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır əmtəələrdən gömrük rüsumları, ver-gilər alın-madan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edil-mədən ölkənin gömrük əra-zi-sində müəyyən olunmuş yerlərdə (mə-sələn, beynəlxalq hava və dəniz liman-larında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

682 Məhsulların tranziti nədir?

- iqtisadi siyasət təd-bir-ləri tət-biq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qay-ta-rıl-maqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazi-sin-də müəy-yən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi göm-rük rejimidir gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövrün-də gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siya-sət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında sax-lan-ma-sından ibarət gömrük rejimidir ölkənin gömrük əra-zi-sində və ya ondan kənarda gömrük rüsumlarından, vergilərdən ta-mamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, öl-kə-nin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtı-sadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir

683 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən öl-kədə eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəti-cəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məh-su-lun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- qiymətləndirilən əmtə-ələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir bütün xüsusi-yət-lə-ri-nə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kom-mersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir

684 Royyalti nədir?

- kəşflər, firma nişanları, pa-tent-lər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər-lə-ri-nin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır
- kontraktın təklif olunan qiymətidir komissiyon şərtləri əsasında həyata ke-çi-rilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prin-sipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtəənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir bütün xüsusi-yət-lə-ri-nə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kom-mersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtəələrin sövdələşmə qiymətidir qiymətləndirilən əmtə-ələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir

685 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağı-dakı-la-rdan hansını nəzərə alırlar?

- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- kontraktın təklif olunan qiyməti
- firmanın təcrübəsi və nüfuzunu

texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini

idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini

686 Kooperasiya əməliyyatları:

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır

- xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

687 Kooperasiya əməliyyatları:

- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- gömrük rejimi ölkə ərazisi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüduqlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

688 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-la-ra ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarına ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolayısı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

689 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

260 min man

150 min man

160 min man

180 min man

- 200 min man

690 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- ixrac və idxal
- lisenziyaləşdırma və franşayzing
- idarəetmə kontraktları və «qıfıltı» kontraktlar
- planlaşdırma və proqramlaşdırma

691 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması
- müəssisədə fondviminin artırılması
- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- məhsul satışının miqyasının genişləndirməsi

692 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması
- nizamnamə fondunun azaldılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi
- təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası

693 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satışın artırılması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası

694 Hanısı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- spesifik rüsum
- advalor rüsum
- strateji rüsum
- xüsusi rüsum
- kompensasiya rüsumu

695 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- sosial amillər
- coğrafi amillər
- siyasi və iqtisadi amillər

hüquqi və mədəni amillər

tarixi amillər

696 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

müvəqqəti ixrac

kreditə ixrac

● franşayzinq

təkrar ixrac

konsiqnasiya

697 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

gömrük yük bəyannaməsi

xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə

ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd

● müəssisənin nizamnaməsi

müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu

698 Kvota:

dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir

xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

● müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir

müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

699 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

gömrük yük bəyannaməsi

əmtəənin keyfiyyət sertifikatı

● dövlət qeydiyyatı şəhadətnaməsi

əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd

invoys

700 Barter:

xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

● dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir